

LUONNOS

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kalastuslakia. Vuoden 2016 alusta voimaan tulleeseen kalastuslakiin tehtäisiin sen soveltamiskäytännössä saatujen kokemusten perusteella tarpeellisiksi arvioidut muutokset.

Esityksen mukaan kalastusta koskevien säännösten rikkomiseen liittyvää seuraamusjärjestelmää kehitettäisiin sisällyttämällä lakiin uudenlainen menettämisseuraamus. Laissa säädettyjen uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien osalta tulisi tiettyjen kalastusrikkomusten ja –rikosten yhteydessä tuomita menetettäväksi se arvo, joka kalalla on lajinsa edustajana. Uudistuksella pyritään tehostamaan uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien suojelua ja elpymistä.

Ylä-Lapin kalastusoikeuksia kehitettäisiin parantamalla paikallisten kalastusmahdollisuuksia valtion vesialueilla kalakantojen sallimissa rajoissa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kala- ja rapuistutusten ilmoittamisvelvollisuutta koskevia säännöksiä. Esitetyillä muutoksilla pyritään ehkäisemään kalatautien leviämistä sekä tehostamaan istutusten jäljittämistä kalatautien ilmenemisen yhteydessä.

Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi muita teknisluonteisia sekä säännösten sisältöä täsmentäviä muutoksia.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Uusi kalastuslaki (379/2015) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 ja kumosi samalla vuoden 1982 kalastuslain sekä yleisestä kalastusoikeudesta annetun lain. Uudessa laissa on pyritty järjestämään kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö aiempaa paremmin. Kalastuslailla turvataan kalojen luontainen elinkierto ja lisääntyminen mahdollistamalla välttämättömien kalastusrajoitusten ja muiden toimenpiteiden toteuttaminen. Lain tavoitteena on luoda hyvät edellytykset kaupalliselle ja vapaa-ajan kalastukselle.

Kalastuslain 12 luku sisältää säännökset valvonnasta ja seuraamuksista. Kalastuslain nykyinen seuraamusjärjestelmä on koettu tehottomaksi tiettyjen asiakokonaisuuksien osalta. Haasteelliseksi on koettu erityisesti laitottoman kalastuksen torjuminen, koska seuraamukset uhanalaistenkin kalojen laittomasta kalastuksesta ovat olleet hyvin vähäisiä. Etenkin vaelluskalakantojen elvyttämishankkeiden osalta on ollut myös hyvin epätoivottavaa, että kalojen elinolojen parantamiseksi tehtyjen kalliiden toimenpiteiden vaikutukset ovat joissain tapauksissa mitätöityneet laittoman kalastuksen vuoksi. Joillakin alueilla on havaittu esiintyvän lainvastaista kalastuskulttuuria, jossa tehostetuista valvontatoimenpiteistä huolimatta on toimintaa jatkettu seuraamuksista piittaamatta. Lainvastaisen salakalastustoiminnan jatkumisen on arvioitu osittain aiheutuvan siitä, että kalastuslain seuraamukset laittomasta kalastuksesta ovat olleet vähäisiä ja seuraamusjärjestelmä on tältä osin koettu hampaattomaksi.

Kalastuslain 10 §:n mukaan henkilöllä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Enontekiö, Inari tai Utsjoki, on oikeus saada Metsähallitukselta korvauksetta lupa kalastukseen edellä mainituissa kunnissa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla vesialueilla. Lupa on henkilökohtainen ja se annetaan enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lupa ei koske Teno- ja Näätämojoen vesistön lohen ja taimenen nousualueita, Tuulomajoen ja Paatsjoen vesistöjen lohen ja taimenen nousualueita eikä Tornion- ja Ounasjoen vesistöjen lohen ja taimenen nousualueita, joita koskevat erilliset luvat valtion vesialueille myöntää Metsähallitus.

Lohen ja taimen nousualueiden rajaaminen pois Ylä-Lapin laajasta maksuttomasta kalastusluvasta on koettu paikallisväestön keskuudessa erittäin kielteiseksi ja kohtuuttoman suureksi muutokseksi. Metsähallitus on kiintiöinyt lohen ja taimenen nousualueen kalastuslupien kokonaismäärän lupa-alueittain. Luvat ovat olleet myynissä kaikille ja myös paikallisväestö on joutunut hankkimaan luvan kuten muutkin kalastajat etukäteen vuorokausilupina. Kalastuslupia on ollut saatavilla rajoitettu määrä, mistä syystä kaikki kalastajat eivät ole päässeet kalastamaan haluamanaan aikana. Paikallisväestön asettaminen samaan asemaan kuin muu väestö on katsottu rajoittavan alueen perinteiseen saamelais- ja muuhun paikalliskulttuuriin kuuluvaa elämänmuotoa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on kalastuslain seuraamusjärjestelmää tehostamalla pyrkiä torjumaan etenkin kalastuskieltoalueilla ja kalojen rauhoitusaikana useimmiten uhanalaisiin kaloihin kohdistuvaa laitonta kalastusta jatkossa tehokkaammin. Erityisesti uhanalaisiin ja taantuneisiin kalalajeihin kohdistuvan salakalastuksen estämiseksi ja näiden kalakantojen suojelun tehostamiseksi on nähty tarpeelliseksi säätää uudentyypisistä menettämisseuraamuksesta, jossa tiettyjen kalastusrikkomusten ja -rikosten yhteydessä tuomittavaksi valtiolle tuomittaisiin se arvo, joka kalalla lajinsa edustajana on. Ohjeellisista arvoista kaloille säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Sekä luonnonsuojelulain rauhoitetuille eläimille että metsästyslain riistalajeille on jo entuudestaan määritelty ohjeelliset arvot. Kaloilta ohjeelliset arvot ovat toistaiseksi puuttuneet laista kokonaan. Oikeustilaa ei voida pitää toivottavana, sillä myös kaloihin, useimmiten uhanalaisiin, kohdistuu paikoitellen mittavaakin salakalastusta.

Lain 10 §:n 2 momentin sisältämät uudet rajoitukset ovat vaikuttaneet merkittävästi paikallisten kalastusmahdollisuuksiin. Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi 10 §:ä joustavammaksi paikkakuntalaisten lupien myöntämisen osalta lohen sekä taimenen nousualueilla. Kalastuksen käytännön järjestämiseksi esityksellä pyritään ratkaisuun, jossa turvataan vaelluskalakantojen elinvoimaisuus, mutta samalla helpotetaan paikkakuntalaisten mahdollisuutta harjoittaa perinteistä elämänmuotoaan. Näin ollen esityksellä helpotettaisiin Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnassa asuvien henkilöiden kalastuslupien saamista valtion vesialueille lohen sekä taimenen nousualueiden osalta antamalla näille henkilöille mahdollisuus kausiluvalla kalastamiseen.

Esityksen tavoitteena on myös tehostaa ja sujuvoittaa kalastuksen valvontaa, kalastuslain toimeenpanoa sekä keventää hallinnollisia menettelyjä. Esityksen avulla tehostettaisiin kala- ja rapuistutusten ilmoittamista viranomaisen rekisteriin. Tehostaminen on tarpeen kala- ja raputautien seurannan kehittämiseksi sekä istutusten vaikutusten seuraamiseksi sekä kalatalousalueiden käytön ja hoidon suunnittelun pohjatietojen saamiseksi.

3 Esityksen vaikutukset

Uudentyyppisen menettämisseuraamuksen ja ohjeellisten arvojen määrittämisen arvioidaan lisäävän uhanalaisten kalalajien suojaa laitonta kalastusta vastaan, koska vaikka kyse ei olekaan uudesta rangaistuksesta tai sanktiosta, arvioidaan tuntuvalta menettämisseuraamuksella kuitenkin tosiasiasa olevan tiettyä yleisestävää vaikutusta potentiaaliin rikoksentekijöihin. Ohjeellisten arvojen määrittäminen uhanalaisille kalalajeille viestisi myös yleisemmin näiden lajien suojelullisesta arvosta ja toisaalta laittoman kalastuksen yhteiskunnallisesta moitittavuudesta.

Esityksellä helpotettaisiin Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnassa asuvien henkilöiden kalastuslupien saamista valtion vesialueille lohen sekä taimenen nousualueiden osalta antamalla heille mahdollisuus omakustannus-hintaisella kausiluvalla viehekalastamiseen. Esityksen arvioidaan parantavan tulehtunutta tilannetta Ylä-Lapin kalastusasioissa ja helpottavan alueen käytännön kalastusasioiden hoitamista sekä uusien kalatalousalueiden toiminnan käynnistämistä. Esitys parantaisi myös saamelaiskulttuuriin kuuluvan kalastuksen harjoittamisedellytyksiä ja helpottaisi paikkakuntalaisten kalaan pääsyä valtion vesialueille samalla, kun vaelluskalakantojen elinvoimaisuus turvattaisiin antamalla Metsähallitukselle mahdollisuus asettaa lupiin tarvittavia ehtoja. Laki-esitys antaisi myös Metsähallitukselle mahdollisuuden myydä vuorokausilupia kaikille halukkaille niille alueille, joissa kiintiöt sen sallivat.

Esitetty muutos vaikeuttaisi jonkin verran Metsähallituksen kalastuslupien kokonaismäärän määrittelevän kiintiöpäätöksen tekoa, koska kausilupa kunkin kunnan asukkaille olisi kuntakohtainen ja kalastusvuorokausia etenkin ensimmäisen vuoden osalta on vaikea arvioida. Lisäksi kaikille halukkaille myytävien vuorokausilupien määrä vähenisi. Edellä mainitut seikat vähentäisivät jonkin verran Metsähallituksen Ylä-Lapin kalastuslupatuloloja.

Kalojen ja rapujen istutuksien ilmoittamiseen liittyvät muutokset parantavat istutuksista saatavia tietoja. Tietojen täydentyminen lisää edellytyksiä istutusten tuloksellisuuden ja vaikutusten selvittämiseksi tutkimuksissa, velvoitetarkkailussa sekä käyttö- ja hoitosuunnitelmien laadinnassa. Tietojen ilmoittamisen vastuutahon selkeyttäminen sekä ilmoituksen jättämisen lainlyönnin sanktiointi korostavat istutustietojen ilmoittamisen merkitystä myös kala- ja raputautien leviämisen sekä luonnon monimuotoisuutta heikentävien istutusten estämiseksi. Istutustietojen rekisteröinnin tehostaminen vaatii myös viranomaisilta toimia tietojen vastaanottamisen parantamiseksi.

Esityksen kaupallista kalastusta koskevat muutokset ovat luonteeltaan teknisiä eikä niiden arvioida aiheuttavan olennaisia muutoksia alan toimintaedellytyksiin. Muutosehdotus, joka koskee ryhmään II kuuluvien kaupallisten kalastajien luokitus päätöksen voimassaolon pidentämistä kolmesta viiteen vuoteen, odotetaan vähentävän rekisteröitymisestä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Päätöksen pidempi voimassaolo ei kuitenkaan estä

ryhmän II kaupallista kalastajaa hakeutumasta ryhmään I, jos hän viiden vuoden päätöstä koskevan vuoden aikana täyttäisi ryhmää I koskevat edellytykset. Ehdotus ravun poistamiseksi saaliin ensimyyntiä koskevasta kiellosta arvioidaan mahdollisesti heikentävän kaupalliseen kalastukseen keskittyvien yrittäjien toimintaedellytyksiä.

Esityksellä täsmennettäisiin vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueen määritelmää soveltamiskäytännössä ilmenneiden tulkintavaikeuksien vähentämiseksi. Jatkossa koski- ja virta-alueet olisi helpompi tunnistaa ja kalastajan olisi helpompaa saada tieto, missä viehekalastus on sallittua kalastonhoitomaksun maksamalla tai ikään perustuen. Myös kalastajien neuvonta asiasta helpottuisi. Niin ikään ELY-keskukselle esitetään annettavaksi oikeus nimetä vesistö vaelluskalavesistöksi, jos asiasta on epäselvyyttä. Tämä parantaa kalastajien mahdollisuutta saada tietoa, missä vaelluskaloihin liittyvät rajoitukset ovat voimassa ja missä eivät.

4 Asian valmistelu

4.1 Valmisteluvaiheet

Esitys on valmistelu maa- ja metsätalousministeriössä.

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy eduskunnan käsiteltävinä oleviin maakuntien perustamista koskevaan hallituksen esitykseen (HE 15/2017 vp) ja maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaan hallituksen esitykseen (HE 14/2018 vp). Toteutuessaan maakuntauudistus tarkoittaisi, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset lakkautettaisiin maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan hallituksen esityksen sisältämällä voimaannpanolailla. Tämä tarkoittaisi, että esityksessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädettyä toimivaltaa käyttäisi ja sille säädettyjä tehtäviä hoitaisi tulevaisuudessa maakunta. Koska maakuntauudistus on yhä eduskunnan käsiteltävänä eikä lakeja ole hyväksytty, ei esitykseen ole kuitenkaan voitu suoraan laittaa maakuntia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sijaan. Maakuntauudistuksen on tarkoitettu tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

4 §. Määritelmät. Kalastuslain voimassa olevista määritelmistä esitetään muutettaviksi 4 §:n 4 kohtaa. Pykälän 4 kohdan vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueen määritelmää muutettaisiin sen sisällön täsmentämiseksi ja soveltamiskäytännössä ilmenneiden tulkintavaikeuksien vähentämiseksi. Tulkintavaikeuksia aiheuttaneesta nykyisestä veden virtaukseen perustuvasta määritelmästä luovuttaisiin ja se korvattaisiin käytännönläheisemmällä määritelmällä, jonka tarkoituksena on selkeyttää, mitä vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella laissa tarkoitetaan ja siten helpottaa sen tulkintamista, missä kalastus on vaelluskalakantojen turvaamiseksi rajoitettua. Suhteessa vallitsevaan oikeustilaan, määritelmän muutoksella ei näin ollen laajennettaisi tai supistettaisi vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueeseen kuuluvia alueita tai niiden määrää, vaan ainoastaan täsmennettäisiin määritelmän sisältöä.

Uuden määritelmän mukaan vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella tarkoitettaisiin vesistön koskea tai vastaavaa voimakasta virta-aluetta sekä näiden yhteydessä olevaa kosken tai voimakkaan virta-alueen niskaa ja loppuliukua. Kosken sekä vastaavan voimakkaan virta-alueen niskalla tarkoitettaisiin kosken tai virta-alueen yläpäässä sijaitsevaa vesiuoman osaa, jossa vesi virtaa tasaisesti ennen aaltoilevasti virtaavan kosken tai virta-alueen alkua. Kosken sekä vastaavan voimakkaan virta-alueen loppuliukuulla puolestaan tarkoitettaisiin kosken tai virta-alueen alapäässä sijaitsevaa vesiuoman osaa, jossa vedenpinnan aaltoilu tasaantuu kosken tai virta-alueen lopussa.

Koskien lisäksi määritelmä kattaisi vastaavat voimakkaat virta-alueet, jotka kalastettavuudeltaan vaelluskalojen pyytämisen kannalta ovat usein verrattavissa koskiin. Myös voimakkaalta virta-alueelta edellytettäisiin kuitenkin koon puolesta sitä, että sen yhteydessä olisi selvä niska ja loppuliuku. Näin ollen pienemmät virta-alueet rajautuisivat määritelmän ulkopuolelle. Vastaavana voimakkaana virta-alueena voitaisiin pitää esimerkiksi vuolteita eli nivoja, jotka ovat joen voimakkaasti virtaavia kohtia, joille tunnusomaisia piirteitä ovat voimakas, pääosin tasainen virta, jossa on jonkun verran aaltoilua ja pyörteisyyttä ja joista voidaan erottaa niska ja loppuliuku, mutta joista puuttuvat koskelle tyypilliset isommat aallot ja jotka eivät siten ole varsinaisia koskia.

7 §. Yleiskalastusoikeudet. Voimassa olevan kalastuslain 7 §:n 3 momentin mukaan onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskilpailuja sekä muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia varten on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa. Säännöstä esitetään muutettavaksi siten, että jatkossa lupaa ei kuitenkaan tarvittaisi sellaiselle kalastuskilpailulle, jossa kilpailijat kalastavat pykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitettua oikeuden nojalla sellaisella kilpailun järjestäjän toimesta määritetyllä vesialueella, joka on koko Suomi tai muu yli 1000 neliökilometrin kokoinen vesialue. Yli 1000 neliökilometrin vesialueita olisivat esimerkiksi laajat merialueet sekä suuret järvet kuten Päijänne, jonka vesipinta-ala on noin 1100 neliökilometriä.

Maantieteellisesti hyvin laajoilla alueilla tapahtuvien kalastuskilpailujen vapauttamista lupatarpeesta esitetään pääosin sosiaalisen median kasvun myötä viime vuosina kehittyneiden uudenlaisten kalastuskilpailumuotojen mahdollistamiseksi. Uudet useimmiten sosiaalisen median kanavissa järjestettävät kalastuskilpailumuodot eroavat merkittävästi perinteisistä kalastuskilpailuista, joiden osalta kalastuslaissa on katsottu, että niiden järjestämiseen on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa. Kalastuskilpailun lupatarpeen on alun perin aiemman kalastuslain esitöissä (HE 214/1980 vp) katsottu johtuvan siitä, että kalastuskilpailun järjestämisestä voi aiheutua erityisiä liikenne- ja muita järjestelyitä, mistä syystä luvan saaminen on katsottu tarpeelliseksi.

Tyypillistä sosiaalisen median kanavien kautta tai esimerkiksi kalastuslehtien toimesta järjestettäville kalastuskilpailuille on, että kilpailualuetta ei ole lainkaan rajattu tai kilpailualue on hyvin laaja, kuten koko Suomi tai esimerkiksi Saaristomeri. Myös kilpailujen kesto vaihtelee päivästä kuukausiin. Koska kilpailualue on usein

hyvin laaja tai kisa-aika pitkä, ei kilpailun järjestämisestä useimmitenkään aiheudu kalastuslain 7 §:n yleiskalastusoikeuden nojalla tapahtuvasta kalastuksesta poikkeavaa alueellista kalastuspainetta. Luvan saaminen kailta kalastusoikeuden haltijoilta esimerkiksi koko Suomen alueella tapahtuvan kalastuskilpailun järjestämiseksi olisi myös käytännössä mahdotonta. Tyypillistä kilpailuille on myös, että kilpailun osallistujat eivät kokoonnu kilpailun alkua tai loppua varten yhteen paikkaan ja saaliskalojen ilmoittaminen tapahtuu pääsääntöisesti sähköisesti. Näin ollen sellaisten kalastuskilpailujen, joiden kilpailualueena on koko Suomi tai muu yli 1000 neliökilometrin kokoinen vesialue, järjestämisestä ei katsota myöskään aiheutuvan tavanomaisesta poikkeavia liikenne- ja muita järjestelyitä.

10 §. Oikeus Ylä-Lapin kalastuslupa. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntalaisten kalastusmahdollisuuksien parantamiseksi valtion omistamalla vesialueilla sijaitsevilla lohen sekä taimenen nousualueilla pykälän 2 momentissa tarkemmin säädettyssä laajuudessa. Lisäksi 1 ja 3 momentin, joka jatkossa olisi 4 momentti, sisältöä tarkistettaisiin ja pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin muusta 2 momentissa tarkoitetuilla alueilla tapahtuvasta kalastuksesta.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että voimassa olevan 2 momentin ensimmäinen virke koskien 1 momentissa tarkoitettua luvan henkilökohtaisuutta ja luvan kestoa siirrettäisiin 1 momenttiin. Säännöksessä täsmennetään 1 momentissa tarkoitettua luvan sisältöä, minkä vuoksi se sopii asiallisesti paremmin 1 momentin yhteyteen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valtiolle kuuluvista Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueilla sijaitsevista vesialueista, joilla 1 momentin mukainen lupa ei olisi voimassa. Säännöksen muotoilua tarkistettaisiin niin, että siitä kävisi selvästi ilmi, että lohen sekä taimenen nousualueiksi lasketaan sekä nousualueet, joissa esiintyy molempien edellä mainittujen lajien vaeltavia yksilöitä että nousualueet, joissa esiintyy lajeista vain toista. Uuden muotoilun mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa ei koskisi Teno-, Näätämo-, Tuuloma-, Paats-, Tornion- eikä Ounasjoen vesistöjen lohen eikä taimenen nousualueita. Lohen sekä taimenen nousualueella tarkoitettaisiin virtaavan veden aluetta, jossa esiintyy vaeltavaa lohta tai taimenta. Lohen sekä taimenen nousualueista päättäisi jatkossakin Metsähallitus, jolla olisi myös tarvittaessa mahdollisuus tarkistaa nousualueiden rajoja esimerkiksi uuden tutkimustiedon tai nousualueiden sääntelyn taustalla olevien suojelutavoitteiden sitä puoltaessa.

Lohen sekä taimenen nousualueilla 1 momentissa tarkoitettua henkilöä, jonka kotikunta on Enontekiö, Inari tai Utsjoki, olisi oikeus lunastaa Metsähallitukselta omakustannusarvoa vastaavalla maksulla henkilökohtainen kausilupa. Kausilupa oikeuttaisi kalastuslain 4 §:ssä määriteltyyn viehekalastukseen henkilön kotikunnassa sijaitsevilla lohen sekä taimenen nousualueilla, jotka kuuluvat valtiolle. Tämä tarkoittaisi, että toisin kuin 1 momentissa tarkoitettu lupa, kausilupa olisi voimassa oman kotikunnan alueella. Kalastuslain 3 §:n 1 ja 2 momenteista johtuen kuntalaisten kausilupa ei kuitenkaan olisi voimassa niillä lohen sekä taimenen nousualueilla, joiden osalta kalastusoikeuksien määräytymisestä säädetään vieraan valtion kanssa tehdyssä sopimuksessa. Kausilupa olisi omakustannushintainen ja siitä säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella eräiden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista. Lasten ja nuorten kalastusharrastuksen tukemiseksi momenttiin lisättäisiin uusi säännös, jonka mukaan alle 18-vuotiaille voitaisiin myöntää kausilupa maksutta tai omakustannusarvoa vastaavaa maksua alemmalla hinnalla.

Metsähallitus asettaisi kausilupiin erilaisia lupaehtoja. Kausiluvissa vahvistettavia lupaehtoja olisivat kalastajakohtaiset saaliskiintiöt, saaliin raportointivelvollisuus sekä muut mahdolliset yleiset ja lupa-aluekohtaiset kalastusrajoitukset. Esitetyn muutoksen tarkoituksena on, että kalastuslupien kiintiöinnistä lohen sekä taimenen nousualueilla paikkakuntalaisten osalta luovutettaisiin ja nousualueille kohdistuvaa kalastuspainetta säänneltäisiin jatkossa kalastajakohtaisilla saaliskiintiöillä sekä muilla mahdollisilla Metsähallituksen tarpeellisiksi

katsomilla kalastusrajoituksilla, joilla varmistettaisiin, että kalastuspaine nousualueilla on ekologisesti kestäväällä tasolla. Edellä kuvatun laajuisen lohen sekä taimenen nousualueille sijoittuvan kausiluvan palauttamiselle paikallisille asukkaille ei arvioida olevan luonnonvaraperusteisia esteitä.

Pykälään otettaisiin lisäksi uusi 3 momentti, jonka mukaan 2 momentissa tarkoitetuilla lohen sekä taimenen nousualueilla tapahtuvasta kalastuksesta osa varataan myönnettäväksi Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) 18 §:ssä tarkoitettuina aluekohtaisina kalastuskiintiöinä. Uusi säännös merkitsisi Metsähallitukselle paikallisten kausilupien estämättä mahdollisuutta jatkossakin myöntää kalastuslain 5 §:n sekä Metsähallituksesta annetun lain 18 §:n nojalla aluekohtaisia kalastuslupia. Näin ollen osa näille alueille suunnatusta kalastuksesta varattaisiin jatkossakin myönnettäväksi kaikkien ostettavissa olevina maksullisina kalastuslupina. Kiintiöistä päätettäisiin Metsähallituksesta annetun lain 18 §:n 2 momentissa tarkoitettuina aluekohtaisina kalastuskiintiöinä.

Pykälän 3 momenttia, jatkossa 4 momenttia, muutettaisiin siten, että lupien antamisen sijaan käytettäisiin jatkossa muotoilua lupien myöntäminen. Muutos olisi kielellinen.

24 §. Kalatalousalueiden tehtävät. Voimassa olevan 24 §:n 8 kohdan mukaan yhtenä kalatalousalueen tehtävänä on viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille. Kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että kalatalousalueen tehtävänä olisi jatkossa maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä sekä kalastusopastoiminnasta maksettavien korvausvarojen jako vesialueen omistajille. Näin ollen viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen sijaan käytettäisiin jatkossa ilmaisua maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntäminen. Tarkennetun muotoilun tarkoituksena on, että kohdasta kävisi aiempaa selkeämmin ilmi, että kohdalla viitataan lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä kertyviin korvausvaroihin.

Pykälän 8 kohtaa täydennettäisiin lisäksi niin, että siihen tulisi jatkossa viittaus myös lain 18 §:n 4 momentissa tarkoitettuun kalastusopastoiminnasta kertyviin korvausvaroihin. Ehdotettu sisältö vastaisi paremmin 82 §:ssä käytettyä muotoilua, jota ehdotetaan myös tarkennettavaksi tämän esityksen yhteydessä. Muutoksilla ei olisi vaikutuksia kalatalousalueiden tehtäviin, mutta muutokset poistaisivat mahdolliset tulkintaongelmat kyseisen tehtävän sisältöön liittyen.

25 §. Kalatalousalueen yleiskokous. Pykälässä säädetään kalatalousalueen yleiskokouksesta. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen 4 momenttiin epähuomiossa jäänyt kalastusalue-sana korvattaisiin kalatalousalue-sanalla, kuten lain säätämisen yhteydessä on tarkoitettu. Muutos olisi kielellinen ja sillä yhtenäistettäisiin lain termistöä.

42 §. Osakaskunnan kalastusoikeuden jakaminen. Osakaskunnan kalastusoikeuden jakamista koskevan pykälän 1 momenttiin esitetään lisättäväksi, että pyydykselle tai kalastustavalle asetettavan pyydysyksikköarvon olisi vastattava sen pyyntitehokkuutta suhteessa muihin pyydyksiin ja kalastustapoihin. Erilaiset pyydykset pyytävät eri kalalajeja ja niiden kokoluokkia erilaisella teholla. Koska osakaskunnan osakkaat haluavat usein käyttää erilaisia pyydyksiä on kunkin osakkaan kalastusoikeuden osuuden laskennalliseksi välineeksi ja kalastusoikeuden jakoon eri osakkaiden kesken kehitetty pyydysyksikkö, jolla arvotetaan eri pyydysten pyyntiteho suhteessa toisiin pyydyksiin. Pyydysyksiköintiä käytetään osakkaan kalastusoikeuden määrittelyyn sekä pyydyksen pyyntiluvan hinnan määrittelyyn. Kunkin osakkaan oikeus tiettyyn pyydysyksikkömäärään määräytyy tämän manttaaliluvan mukaan.

Eri pyydysten yksikköarvoja määrittäessä tulisi ottaa huomioon pyydyslajin tehokkuus suhteessa toisen pyydyslajin tehokkuuteen. Tehokkuudella tarkoitetaan saaliin saantimahdollisuutta aikayksikköä kohden. Koska pyydysyksiköinnillä vaikutetaan osakkaan mahdollisuuteen käyttää omaa kalastusoikeuttaan, nähdään tarpeelliseksi varmistaa, että pyydysten yksiköinnissä osakaskunnissa ei käytetä muita perusteita kuin pyydyksen

pyyntiteho. Esimerkiksi pyydysyksiköinnillä ei keinotekoisesti tule estää tiettyjen pyydysten käyttöä tai suosia tiettyjen pyydysten käyttöä muiden kustannuksella taikka estää osakaskunnan sijaintialueen ulkopuolella asuvien osakkaiden kalastusoikeuden käyttöä. Ehdotetulla muutoksella olisi vaikutusta lähinnä niihin yksittäisiin osakaskuntiin, joissa pyydysten yksiköinnin on koettu suosivan joitakin pyyntimuotoja toisten kustannuksella muista kuin kalakantojen hoitoon tai kalastuksen järjestämiseen liittyvistä syistä.

Lisäksi 1 momenttiin esitetään otettavaksi uusi nimenomainen säännös osakkaiden yhdenvertaisuuden loukkaamattomuudesta pyydysyksiköitä jaettaessa ja pyydysyksikköarvoja asetettaessa. Yhdenvertaisuusperiaatteen päällimmäisenä tarkoituksena on suojata vähemmistöosuudenomistajia. Periaatteen noudattaminen ei estäisi enemmistövallan käyttämistä, mutta estäisi enemmistöosuudenomistajien suosimisen vähemmistön kustannuksella. Osakkaalla on siten lähtökohtaisesti oikeus luottaa siihen, että hänen omistusosuutensa tuottaa samat oikeudet kuin muut yhtä suuret omistusosuudet. Jollei osakaskunnassa ole muuta päätetty, osakkaalla olisi osuuslukuun vastaava oikeus osakaskunnan ylijäämään ja pyydysyksiköihin. Lisäyksellä vahvistettaisiin yhteisäluelain (758/1989) 28 §:ssä olevaa, yhdenvertaisuutta toteuttavaa suosimiskieltoa, jonka mukaan osakaskunnan kokouksen päätöksellä ei saa antaa osakkaiden tai osakaskunnan kustannuksella kenellekään osakkaalle tai jollekin muulle ilmeisesti epäoikeutettua etua.

46 §. *Kielletyt kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet.* Pykälän 1 momentin 7 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella kiellettyä kalastuksessa olisi onginnan, pilkinnän ja harrilaudalla kalastamisen lisäksi luonnollisen syötin käyttäminen kaikessa kalastuksessa. Luonnolliseksi syötiksi katsottaisiin niin elävät kuin kuolleet luontaiset syötit sekä näiden osat. Tällaisia olisivat muun muassa kalastuksessa syöttinä usein käytetyt kalat, madot, toukat, katkat ja katkaravut.

Luonnollisen syötin käytön kieltämistä vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla pidetään välttämättömänä turvaamaan vaelluskalakantoja liian tehokkaalta kalastukselta sekä vaelluskalojen poikasten selviytymistä poikastuotantoalueilla. Nykyisen kalastuslain säätämisen yhteydessä uutena rajoituksena lakiin tuli tästä syystä onginnan ja pilkinnän täyskielto vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella. Säännöksellä pyritään turvaamaan etenkin kalastuslain 1 §:ssä tarkoitetun kalastuksen ekologisen kestävyuden toteutumista. Onginnan ja pilkinnän täyskielto ei kuitenkaan ole riittänyt lopettamaan luonnollisilla syöteillä kalastamista, sillä ongintakieltoa on vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla kierretty kalastamalla ongen sijaan heittokalastusvälineillä luonnollista syöttiä kuitenkin syöttinä käyttäen. Tästä syystä ehdotetaan, että kieltoa laajennettaisiin ja luonnollisen syötin käytön kielto ulotettaisiin koskemaan kaikkia kalastusmuotoja vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella.

47 §. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen poikkeuslupa.* Pykälässä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivallasta myöntää poikkeuslupia pykälässä määritellyistä kalastuslain ja sen nojalla asetetuista kielloista. Pykälän 1 momenttiin esitetään lisättäväksi uusi 9 kohta, jonka nojalla poikkeuslupa voitaisiin myöntää myös rapujen koesumputukseen 51 §:n 2 momentista poiketen. Koesumputuksella tarkoitettaisiin sumputusmenetelmällä tehtävää koejärjestelyä tai muuta tutkimusta taikka selvitystä.

Ensisijaisesti rapujen paikallisten kantojen suojelemiseksi, täpläravun hallitsemattoman leviämisen sekä raputahtien kuten rapuruton leviämisen estämiseksi on nykyisen kalastuslain 51 §:n 2 momentissa säädetty, että rapuja saadaan säilyttää sumpuissa tai muissa vastaavissa laitteissa vain siinä vesistön osassa, josta ne on pyydetty. Kielto on ehdoton eikä nykyinen kalastuslaki ota huomioon poikkeustapauksissa tarvittavia eri syistä aiheutuvia rapujen koesumputustarpeita. Tästä johtuen 47 §:än ehdotetaan otettavaksi lisäys, joka mahdollistaisi poikkeuksen 51 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ehdottomaan sumputuskieltoon, joka koskee muita kuin niitä vesistön osia, joista ravut on pyydetty.

Koesumputuksia ovat aiemmin suorittaneet etenkin Luonnonvarakeskus, vesi- ja kalatalousalan konsultit ja yliopistot, mutta myös kalavesien osakaskunnat sekä muut tahot. Merkittävin rapujen yksittäinen koesumputustarve syntyy, kun rapuistutuksia suunniteltaessa on tarve varmistaa, että vesistöissä ei ole rapuruttoa kantavia rapuja. Tällöin terveitä rapuja sumputetaan eri puolilla vesistöä sen selvittämiseksi, esiintyykö vesistöissä rapuruttoa. Muita tapauksia, joissa koesumputuksia on tarvittu, ovat esimerkiksi olleet veden laadun soveltuvuuden varmistaminen ennen istutuksia sekä ravuille aiheutuvien vahinkojen arviointi vesistöarakentamisen tai jätevesipäästöjen yhteydessä. Edellä mainittujen lisäksi koesumputuksia tarvitaan ajoittain myös muissa erilaisissa tutkimustarkoituksissa. Koska kaikkia mahdollisesti tarpeellisia koesumputustarpeita on vaikea ennakoita, ei ehdotuksessa esitetä tarkemmin rajattavaksi missä tarkoituksessa poikkeuslupia koesumputuksiin voitaisiin myöntää. Harkintavalta asiassa jäisi näin ollen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Poikkeuslupa koskisi kuitenkin vain koesumputuksia, mikä tarkoittaisi, että poikkeuslupaa sumputtaa muualla kuin siinä vesistön osassa, josta ravut on pyydytetty, ei voitaisi myöntää muihin tarkoituksiin, kuten esimerkiksi rapujen myyntitarkoituksessa tehtävään sumputtamiseen.

Esitetty muutos tukee Kansallisen rapustrategian (MMM 2012:10) tavoitteiden toteutumista eikä ole ristiriidassa haitalliseksi vieraslajiksi listattua täplärapua koskevan kansallisen haitallisten vieraslajien torjumiseksi tehdyn hallintasuunnitelman kanssa.

48 §. Pyydysten asettaminen ja merkintä. Pykälän 3 momenttiin esitetään lisäystä, jonka mukaan 4 §:n 18 kohdassa tarkoitettujen kaupallisen kalastajan tulisi 48 §:n 3 momentissa jo nykyisellään lueteltujen tietojen ja merkkien lisäksi merkitä käytössään oleva kaupallisen kalastajan tunnusnumero pykälän 2 momentissa tarkoitettujen pyyntiin asetettujen kiinteiden ja seisovien pyydyksien yhteyteen. Lisäys koskisi näin ollen ainoastaan sellaisia pyydyksen asettajia, jotka on rekisteröity kaupallisiksi kalastajiksi. Lisäys olisi tarpeellinen, koska tehokkaan kalastuksenvalvonnan mahdollistamiseksi on olennaista tietää, onko pyydyksen asettanut kalastaja 4 §:n 18 kohdassa tarkoitettu kaupallinen kalastaja vai ei. Tietoa tarvitaan ennen kaikkea todentamaan, onko pyydyksen asettaja oikeutettu käyttämään 49 §:ssä mainittuja, yksinomaan kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä. Voimassa oleva lainsäädäntö on koettu ongelmalliseksi, koska etenkin sisävesillä sekä merialueilla jään alta kalastettaessa verkkomäärän laillisuuden arvioiminen ilman kaupallisen kalastajan asemaa osoittavaa tunnusta on osoittautunut vaikeaksi. Kun kaupallisen kalastajan tunnusnumero merkittäisiin jatkossa yhteystietojen yhteyteen, edellytettäisiin myös tunnusnumerolta 3 momentissa säädetyn mukaisesti, että merkki asetettaisiin siten, että tunnusnumero on havaittavissa ilman, että pyydystä tarvitsee nostaa vedestä.

49 §. Kaupalliseen kalastukseen tarkoitettujen pyydykset. Pykälässä säädetään kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuihin pyydyksiin kuuluu muualla kuin leveysasteen 67°00'N pohjoispuolisissa vesissä verkot, joiden yhteen laskettu pituus on pyynti- ja venekuntaa kohden enemmän kuin 240 metriä. Termi pyynti- ja venekunta on osoittautunut vaikeaksi, koska termi ei ole vakiintunut ja sen sisällöstä esiintyy erilaisia tulkintoja. Muiden kuin kaupallisten kalastajien verkkokalastusoikeuden laajuuden täsmentämiseksi sekä soveltamiskäytännössä ilmenneiden tulkintavaikeuksien vähentämiseksi koetaan muutettaviksi siten, että nykyisestä pyynti- ja venekunta termistä jätettäisiin pois venekunta-sana. Jatkossa verkkokalastusoikeus olisi siten pyyntikuntakohtainen.

Voimassa olevan lain 49 §:n 1 momentin mukaan ainoastaan kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuihin pyydyksiin kuuluu muualla kuin leveysasteen 67°00'N pohjoispuolisissa vesissä verkot, joiden yhteen laskettu pituus on pyynti- ja venekuntaa kohden enemmän kuin 240 metriä. Termi pyynti- ja venekunta on osoittautunut vaikeaksi, koska termi ei ole vakiintunut ja sen sisällöstä esiintyy erilaisia tulkintoja. Muiden kuin kaupallisten kalastajien verkkokalastusoikeuden laajuuden täsmentämiseksi sekä soveltamiskäytännössä ilmenneiden tulkintavaikeuksien vähentämiseksi koetaan muutettaviksi siten, että nykyisestä pyynti- ja venekunta termistä jätettäisiin pois venekunta-sana. Jatkossa verkkokalastusoikeus olisi siten pyyntikuntakohtainen.

Suhteessa vallitsevaan oikeustilaan, venekunta sanan jättäminen termistä pois tarkoittaisi sitä, että jatkossa eri pyyntikunnista olevien henkilöiden olisi mahdollista käydä yhdessä laskemassa ja nostamassa verkkoja samassa veneessä ilman, että tällä olisi vaikutusta heidän enimpään sallittuun verkkomäärään. Näin siksi, että veneilyturvallisuuden sekä käytännön syiden vuoksi koetaan tarpeelliseksi mahdollistaa, että saman henkilön ei tarvitse toimija soutajana ja verkkojen kokijana. Olennaista verkkokalastusoikeuden laajuuden määrittelyssä

ei siten olisi se, tapahtuuko verkkokalastus tosiasiallisesti yhteistoimin vaan se, että yhdessä verkkokalastavat henkilöt kuuluvat eri pyyntikuntiin eli kalastavat eri kotitalouksiin ja kunkin pyyntikunnan saalis muodostuu omilla verkoilla saaduista kaloista. Samoista edellä esitetyistä syistä myös 1 pykälän 2 kohdassa tarkoitettujen koukkupyödyksten osalta 100 koukun enimmäismäärä muutettaisiin pyyntikuntaakohtaiseksi.

Esitettyjen muutosten arvioidaan selkeyttävän oikeustilaa sekä helpottavan kalastuksen valvontaa.

62 §. *Sivusaalisilmoitus.* Voimassa olevaa pykälää esitetään täydennettäväksi siten, että toisin kuin muiden hyljelajien sekä pyöriäisen pyydykseen jäämisestä, saimaannorpan pyydykseen jäämisestä olisi pyydyksen haltijan viipymättä ilmoitettava Metsähallitukselle. Luontodirektiivin (92/43/ETY) 12 artiklan 4 kohta edellyttää jäsenvaltioita ottamaan käyttöön direktiivin liitteen IV a alakohdassa lueteltujen eläinlajien tahatonta pyydystämistä ja tappamista koskevan tarkkailujärjestelmän. Mainitun järjestelmän toteuttamiseksi on 62 §:ssä säädetty kalastuksen sivusaaliiksi jääneitä hylkeitä ja pyöriäisiä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Koska Metsähallitus ympäristö- ja maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa vastaa saimaannorpan kannan seurannasta ja hoidosta, on tarkoituksenmukaista, että ilmoitukset saimaannorpan osalta ohjautuisivat Luonnonvarakeskuksen sijaan Metsähallitukselle.

Ilmoitusvelvollisuus koskisi niin laissa jo aiemmin määriteltyjen hylkeen ja pyöriäisen kuin nyt esitettävän saimaannorpankin osalta pyydyksen haltijaa. Pyydyksen haltijalla tarkoitettaisiin henkilöä, jolla pyydys olisi hallussa pyydyksen nostohetkellä. Velvollisuus määräytyisi siten konkreettisen hallinnan, ei pyydyksen omistajuuden perusteella. Saimaannorppaa koskeva sivusaalisilmoitusvelvollisuus koskisi sekä elävänä että kuolleena pyydyksistä löytyneitä eläimiä. Sivusaalista koskeva ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti on säädetty kalastusrikkomuksena rangaistavaksi kalastuslain 118 §:n 12 kohdassa. Esitetyn muutoksen myötä mainittu 12 kohta koskisi jatkossa myös sivusaalisilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiä saimaannorpan osalta.

64 §. *Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely.* Pykälän 3 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä voitaisiin jatkossa määritellä vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueiden rajojen lisäksi myös vaelluskalavesistöt. Taho, joka voi määritellä vaelluskalavesistön, puuttuu voimassa olevasta laista, mikä on aiheuttanut ongelmia tulkinnanvaraisten vesistöjen osalta sekä muun muassa vaikeuttanut vaelluskalavesistöjen merkitsemistä tietojärjestelmiin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus olisi luontevin tahon tarvittaessa määrittämään vaelluskalavesistöjä, koska sillä nykyisen 64 §:n 3 momentin nojalla on jo ennestään valtuus määrittää vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita.

72 §. *Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä.* Voimassa olevan 72 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen pykälässä säädettyin edellytyksin. Pykälää muutettaisiin siten, että jatkossa mainittu tahon voisi myöntää tilapäisen luvan sijaan määräaikaisen luvan 66 §:ssä tarkoitettulla jokisuualueella, 68 §:ssä tarkoitettussa kalaväylässä tai 71 §:ssä tarkoitettussa kalatiessä kalastamiseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistössä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

Säännöksen nykyinen luvan voimassaoloaikaan viittaava sana ”tilapäinen” korvattaisiin sanalla ”määräaikainen”. Tilapäisyys viittaa yleisesti jonkin olosuhteen verraten lyhytaikaiseen keston eikä määritettyyn aikaan. Tilapäinen lupa on myös luvan saajan kannalta epävarma toimintaympäristö. Ehdotettu uusi sanamuoto mahdollistaisi ajaltaan nykyistä pidempien poikkeuslupien myöntämisen perustellusta syystä. Määräaikaisina myönnettävien poikkeuslupien myöntäminen olisi perusteltua esimerkiksi kalavesien hoitotoimien osana suoritettavan emokalapyynnin, kalatalousvelvoitteina tehtävien säännöllisesti toistuvien kalojen tai nahkiaisten

ylisiirtojen yhteydessä sekä kalatien ja padon läheisyydessä sijaitsevan virkistyskalastuskohteessa kalastuksessa. Myös kaupallisille kalastajille on joissakin tapauksissa mahdollista myöntää pykälän nojalla lupa rysäkalastukseen jokisualueella.

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 67 §:n 4 momentin nojalla määrännyt enintään kymmeneksi vuodeksi kalaväylän kulkemaan laissa säädetystä poikkeavalla tavalla tai 71 §:n 3 momentin nojalla enintään viiden vuoden määräajaksi kieltänyt kalastuksen laissa säädettyä laajemmalla alueella padon alapuolella, pautoaltaassa, tekojärvessä tai muussa tekoaltaassa, näihin määräyksiin ja niihin sisältyviin ehtoihin esitetty muutos ei vaikuta eikä myöskään mainittuihin säännöksiin sisältyvään toimivaltaan.

74 §. Kalojen ja rapujen istuttaminen. Voimassa olevan 74 §:n 4 momentin mukaan istuttajan on ilmoitettava istutuksesta kolmen kuukauden kuluessa 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ilmoittamisvelvollinen olisi jatkossa istuttajan sijaan istutuksen tilaaja. Lisäksi tilaajan olisi ilmoitettava istutuksesta voimassa olevan kolmen kuukauden sijaan kuukauden kuluessa 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin. Myös momentin toista virkettä ehdotetaan muutettavaksi siten, että istutuksista kirjattavista tiedoista ja istutuksen ilmoitustavasta tarkemmin asetuksella säätäminen ei olisi ministeriölle pakollista vaan niistä voitaisiin tarvittaessa säätää maa- ja metsätalousministeriön asetuksella, koska ehdotonta tarvetta asetuksen antamiseen ei ole ollut.

Ilmoittajatahon uudelleen määrittelyllä ja ilmoittamisajan lyhentämisellä pyritään tehostamaan istuttamista koskevan ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä istutusketjujen selvittämistä istutusten seurannan avulla, jota tarvitaan etenkin kalataudin ilmenemistapauksissa. Istuttajaa koskeva yleinen velvollisuus ilmoittaa kaikista tehdyistä istutuksista 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin tuli lakiin kalastuslain kokonaisuudistuksen myötä vuonna 2016. Suomessa ensimmäistä kertaa marraskuussa 2017 havaitun tarttuvan lohikalojen IHN-viruksen (*infectious haematopoietic necrosis*) tautihavainnosta seuranneen tartunnan levinneisyyden selvittämisen yhteydessä havaittiin kuitenkin puutteita koskien istutusten ilmoittamista rekisteriin. Ottaen huomioon kalatautien riski kalakantojen säilymiselle, nähdään nyt tarpeellisena säätää istutusten ilmoittamisesta tarkemmin.

Istuttajien joukko on varsin hajanainen ja monet istutuksista tehdään yhteisistutuksina, mistä johtuen istutus-tietojen ilmoittaminen rekisteriin on ollut puutteellista. Tästä syystä esitetään, että istutuksen ilmoittamisesta vastuussa olisi jatkossa istutuksen tilaaja eli taho joka tekee tilauksen. Käytännössä istutuksen tilaajalla olisi mahdollisuus sopimalla siirtää istutuksen ilmoittamisen tekeminen toiselle taholle, mutta viime kädessä vastuu istutuksen ilmoittamisesta olisi istutuksen tilaajalla. Velvollisuuden noudattamisen tehostamiseksi esitetään jäljempänä 118 §:n 8 kohdassa lisäksi, että tässä pykälässä tarkoitettun ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönti kriminalisoidaan kalastusrikkomuksena.

Istutusten jäljittämisen tehostamiseksi etenkin kalataudin ilmenemisen yhteydessä ilmoituksen tekemiselle varattua aikaa lyhennettäisiin kolmesta kuukaudesta kuukauteen. Ilmoituksen tekemiselle nykyisellään varattu kolme kuukautta on koettu liian pitkäksi ajaksi ja epätarkoituksenmukaiseksi ottaen huomioon etenkin mahdollinen tarve pystyä jäljittämään istutusten kautta mahdollisesti levinnyttä kalatautia, jolla voisi olla esimerkiksi kohdevesistön kala- tai rapukannan elinvoimaisena säilymisen taikka luonnon monimuotoisuuden vaarantava vaikutus. Ajantasaisemmat tiedot tehdyistä istutuksista auttaisivat myös istutustoiminnan vaikutusten ja tuloksellisuuden arviointia yleisemminkin. Istutuksia tehdään runsaasti ja niillä on suuri merkitys kalakantojen tilaan. Tämän vuoksi tietoon perustuvan kalavarojen käytön ja hoidon toteutuminen edellyttää luotettavia ja ajantasaisia tietoja istutuksista.

Pykälän 1 momentin toista virkettä muutettaisiin edellä esitetyllä tavalla, koska nykyisellään ei ole nähty tarvetta säätää istutuksesta kirjattavista tiedoista ja istutuksen ilmoitustavasta maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

79 §. Kalastonhoitomaksu ja sen tarkistaminen. Kalastonhoitomaksua, sen määrää, määrän tarkistamista ja maksuvelvollisia koskevan pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälässä säädetty kalastonhoitomaksuvelvollisuus koskisi muunlaista kuin 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua kalastusta. Lain 7 §:n 1 momentilla viitataan maksuttomiin yleiskalastusoikeuksiin, joita ovat onkiminen ja pilkkiminen sekä silakan kalastaminen yhdellä vavalla siimaan kiinnitetyillä pystysuunnassa liikuteltavilla koukuilla. Esityksellä yhteenäistettäisiin näin ollen 7 §:n 1 momentin sekä 79 §:n 1 momentin maksuvelvollisuutta koskeva sisältö.

82 §. Maksuvarojen käyttö. Pykälän 1 momentin 4 kohtaa täsmennettäisiin siten, että kohdasta kävisi aiempaa selkeämmin ilmi, että kohdassa viitataan lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä kertyviin korvausvaroihin sekä 18 §:ssä tarkoitetuista kalastusopastominnasta maksettaviin korvauksiin vesialueen omistajille. Näin ollen kalavesien yleiskalastusoikeuksien sijaan jatkossa käytettäisiin ilmaisua maksulliset yleiskalastusoikeudet.

Esitetyllä muutoksella ei olisi käytännön vaikutuksia kalastonhoitomaksuina kertyneiden varojen käyttöön, mutta se poistaisi mahdolliset tulkintaerimielisyydet kyseisen käyttötarkoituksen sisällöstä. Uusi muotoilu olisi myös yhtenäinen 24 §:ssä esitetyn muotoilun kanssa. Korvauksiin käytettävän määrärahan osuus kalastonhoitomaksuvaroista päätettäisiin jatkossakin valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

Pykälän 2 momentissa säädetään, että maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja tietyistä kalataloushallinnon tietojärjestelmään kuuluvista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen. Säännöstä esitetään tarkennettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriö voisi käyttää mainittuja varoja myös 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin, joita ovat kalavesien kestävä käyttön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksen valvonnasta aiheutuvat kustannukset. Maa- ja metsätalousministeriöllä on satunnaisia tarpeita tehdä selvityksiä ja hankkeita, joilla esimerkiksi hankitaan taustatietoa kalastuksensääteilytoimenpiteitä varten. Lisäksi kalataloushallinnon tietojärjestelmiä kehitetään yhä enemmän myös kalastuksensääteilyn apuvälineiksi, minkä vuoksi olisi perusteltua, että maa- ja metsätalousministeriö voisi tarvittaessa käyttää kyseessä olevia varoja molempiin käyttötarkoituksiin.

Kalastonhoitomaksuina kertyneiden varojen jako eri käyttötarkoituksiin viedään vuosittain valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan päätettäväksi. Raha-asiainvaliokunta päättäisi näin ollen myös jatkossa sen, kuinka suuren osan varoista maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää 2 momentissa säädettyihin käyttötarkoituksiin.

87 §. Rekisteröityminen. Kaupalliseksi kalastajaksi voi voimassa olevan 87 §:n 1 momentin mukaan rekisteröityä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Pykälän 1 momenttia esitetään täydennettäväksi siten, että kaupalliseksi kalastajaksi rekisteröityviin tahoihin sisällytettäisiin myös luonnollisten henkilöiden muodostamat yhteenliittymät. Esimerkiksi kahden tai useamman henkilön elinkeinotoiminnan harjoittamista varten perustama yhteenliittymä, silloin kun kyseessä ei ole esimerkiksi avoin tai kommandiittiyhtiö, ei katsota oikeushenkilöksi. Ehdotettavalla lisäyksellä selvennettäisiin muun muassa niin sanottujen kalastusyhtymien rekisteröitymistä.

88 §. Kaupallisten kalastajien ryhmät. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin lain sisäisen yhtenäisyyden vahvistamiseksi siten, että sekä 1 että 2 kohdassa käytettäisiin kaupalliseksi kalastajaksi rekisteröitymistä säätelevän 87 §:n tavoin yhteisö termin sijaan oikeushenkilö termiä. Oikeushenkilö on terminä vakiintuneempi kuin yhteisö. Oikeushenkilö terminä kattaisi niin julkisoikeudelliset oikeushenkilöt kuten valtion ja kunnat kuin myös yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt kuten osakeyhtiöt, osuuskunnat, rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Lisäksi 2 momentin 2 kohtaa täydennettäisiin lisäyksellä siten, että 2 kohdasta epähuomiossa pois jäänyt määre siitä, että kyse on kaupallisessa kalastuksessa itse pyydetyn kalan tai siitä jalostetuista kalastustuotteista kerätyvästä liikevaihdosta, lisättäisiin. On tärkeää, että samalla tavalla kuin momentin 1 kohdassa liikevaihdon

kertymässä ei oteta huomioon muuta kuin itse pyydetty kala. Samoin 1 ja 2 kohtiin ehdotetaan lisättävän maininta yhteenlasketusta myynnistä kertyvästä liikevaihdosta siten, että selkeästi ilmaistaan kyseen olevan sekä itse pyydetyn kalan että siitä jalostettujen kalastustuotteiden yhteenlasketusta myynnistä kertyvästä liikevaihdosta. Säännöksen tarkoituksena on ottaa huomioon molemmat liikevaihdon lähteet, jos esimerkiksi kaupallinen kalastaja sekä kalastaa silakkaa että myy siitä jalostettuja kalastustuotteita.

Pykälän voimassa olevan 4 momentin mukaan kaupallisten kalastajien jako ryhmiin tehdään rekisteröitymisen yhteydessä ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein, tai kalastajan omasta pyynnöstä. Kyseistä momenttia esitetään muutettavaksi siten, että mainittu jako ryhmiin tehtäisiin jatkossakin rekisteröitymisen yhteydessä, mutta tämän jälkeen jakaminen ryhmiin tehtäisiin 89 §:n 1 momentissa tarkoitettuun väliajoihin eikä siis enää kaikissa tapauksissa kolmen vuoden välein. Kalastaja voisi edelleen myös itse pyytää ryhmän muuttamista omalta osaltaan. Muutoksella yhdenmukaistettaisiin voimassaoloaikoja kaupallisten kalastajien ryhmiin jakamisen ja 89 §:ssä säädetyn rekisteröinnin välillä. Samalla vähennettäisiin hallinnollista työtä, joka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aiheutuu kaupallisten kalastajien rekisteröimisestä.

89 §. *Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättymisen.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että II ryhmään kuuluvien kaupallisten kalastajien rekisteröintiaikaa pidennettäisiin enintään kolmesta vuodesta viiteen vuoteen. I ryhmään kuuluvien kaupallisten kalastajien rekisteröinnin voimassaolo pysyisi samana, eli olisi myös jatkossa enintään kolme vuotta. Pidempi rekisteröintiaika vähentäisi kalatalousviranomaisen hallinnollista työtä sekä II ryhmään kuuluvien kaupallisten kalastajien työtä.

Uuden kalastuslain voimaantulon myötä II ryhmään kuuluvien kaupallisten kalastajien määrä on kasvanut aiemmasta II ja III ryhmän ammattikalastajien määrästä noin 1 200 kalastajalla, joista kaksi kolmasosaa toimii sisävesialueilla. Uusi kaupallisten kalastajien II ryhmä muodostuu noin 3 300 kaupallisesta kalastajasta, joiden rekisteröitymisen uusiminen kolmen vuoden välein on merkittävä hallinnollinen työ. Tämän hallinnollisen työn arvioidaan lähes puolittuvan, mikäli rekisteröitymisväliä pidennettäisiin nykyisestä kolmesta vuodesta viiteen vuoteen. Viisi vuotta olisi tarkoituksenmukainen aikaväli myös siksi, että pääosan II ryhmään kuuluvien kaupallisten kalastajien uudelleen rekisteröitymisestä ei näin ollen ajoittuisi samaan vuoteen I ryhmään kuuluvien, yhteensä noin 700 kaupallisen kalastajan rekisteröitymisen kanssa.

Ainoastaan kalastuslain I ryhmään kuuluvilla kaupallisilla kalastajilla on Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) nojalla oikeus investointitukiin, polttoaineveron huojennukseen, kalastusvakuutustukeen, siirrettävän käyttöoikeuden ja toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden vastaanottamiseen lohikiintiön osalta sekä erikseen säädettäessä lievempiin kalastusrajoituksiin. Tähän ryhmään kuuluvien kalastajien rekisteröitymisväli on siten perusteltua säilyttää kolmevuotisena rekisterin ajantasaisuuden ja oikeuksien kohdentumisen päätoimista kaupallista kalastusta harjoittaville varmistumiseksi. Myös jatkossa II ryhmään kuuluvilla kaupallisilla kalastajilla olisi pyynnöstä mahdollisuus hakea rekisteröitymistä I ryhmään kuuluvaksi kaupalliseksi kalastajaksi, jos heidän kalastustoimintansa liikevaihto tai suunnitelmansa siitä täyttävät kalastuslain 88 §:n 2 momentissa asetetut edellytykset.

90 §. *Saaliiden ilmoittamisvelvollisuus.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että kaupallisen kalastajan muualla kuin merialueella tapahtuvan kalastuksen saaliiden ilmoittamisvelvollisuutta tarkennettaisiin. Sisävesien kaupallisessa kalastustoiminnassa olisi jatkossa ilmoitettava kalalajikohtiaset saaliit, kalastamisalueet, kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika. Ehdotuksen tarkoituksena on mahdollistaa tarpeellisten tietojen kerääminen muualla kuin merialueella tapahtuvasta kaupallisen kalastuksen toiminnasta.

Lisäksi pykälän 3 momentin valtuussäännöstä muutettaisiin viittaamaan 1 momenttiin ja siinä tarkoitettuihin tietoihin. Jatkossa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettua päiväkirjasta ja muista vähintään kerran kalenterivuodessa Luonnonvarakeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista voitaisiin näin ollen antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

91 §. Saaliin ensimyynti. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen sisältämiä säännöksiä ei sovellettaisi rapujen ensimyyntiin. Tämä tarkoittaisi, että 2 momentissa säädetty sisävesialueilla sovellettava muita kuin kaupallisia kalastajia koskeva saaliin osittainen ensimyyntikielto ei koskisi ravun myyntiä. Nykyisen pykälän 2 momentti sallii sisävesillä muille kuin kaupallisille kalastajille kalan ja ravun myymisen suoraan lopulliselle kuluttajalle satunnaisesti myytävissä vähissä erissä. Kalastuslain esitöissä (HE 192/2014 vp) todetaan, että vähäisenä määränä voitaisiin pitää enintään sataa kiloa perkaamatonta kalaa taikka kolmeasataa rapua vuodessa.

Vuosittainen rapusaalis Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen vuonna 2010 julkaiseman tiedon mukaan on ollut Suomessa noin 7 miljoonan kappaleen luokkaa ja arvoltaan noin 12 miljoonaa euroa. Erityisesti täplärapuulla on merkittävä rooli eräiden sisävesien kaupallisten kalastajien saaliissa. Harrastajaravustajille, jotka eivät kuulu kaupallisten kalastajien rekisteriin, syntyisi ravun poistamisella myyntikiellon piiristä mahdollisuus myydä rapuja esimerkiksi mökkiläisille, ravintoloille ja kauppoihin. Tehokas ravustus, joka harventaa olemassa olevaa kantaa, estäisi täplärapukannan leviämistä uusille alueille, mikä nähdään suotavana, jotta täplärapukantoja voidaan hallita EU:n vieraslajiasetuksen ([EU] N:o 1143/2014) vaatimusten mukaisesti. Saaliin ensimyyntikiellon rajoitusten kumoamisen voidaan arvioida helpottavan täplärapuun kohdistuvia kannan hallintatoimia.

93 §. Kalataloushallinnon tietojärjestelmän käyttötarkoitus. Pykälässä säädetään niistä käyttötarkoituksista, joita kalataloushallinnon tietojärjestelmään kirjattavilla tiedoilla on. Pykälää muutettaisiin siten, että 1 momentin 5 kohtaa, joka käsittää kalastajien osoitteiden selvittämisen kalastonhoitomaksua koskevan tilillepanokortin lähettämiseksi, ei jatkossa sisältyisi momenttiin. Kyseinen kohta poistettaisiin tästä yhteydestä tarpeettomana. Poisto aiheuttaisi lakitekniset muutokset momentin muiden kohtien numeroinnille. Lisäksi 1 momentin 10 kohtaa, jatkossa 9 kohta, täsmennettäisiin siten, että se käsittäisi jatkossa nimenomaan kalataloutta koskevat kohdassa mainitut käyttötarkoitukset. Nämä käyttötarkoitukset olisivat suunnittelu-, valvonta- ja selvitystehtävät, velvoitetarkkailut, tutkimuksen ja tilastojen laatiminen, joista velvoitetarkkailu olisi näistä käyttötarkoituksista uusi.

Kalastuslaissa luetelluissa tietojärjestelmien käyttötarkoituksissa ei ole suoraan mainittu, että tietojärjestelmiä voidaan käyttää myös velvoitetarkkailujen tekemiseen. Tästä syystä rekisterinpitäjä on tapauskohtaisesti joutunut pohtimaan, voidaanko velvoitetarkkailun katsoa sisältyvän johonkin muuhun laissa mainittuun käyttötarkoitukseen kuten esimerkiksi tutkimukseen. Velvoitetarkkailut liittyvät usein vesilain (587/2011) luvanvaraisiin vesitaloushankkeisiin tai ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisen ympäristöluvan edellyttämiin hankkeisiin. Velvoitetarkkailuista on säädetty vesilain 3 luvun 11 §:ssä sekä ympäristönsuojelulain 6 luvun 64 §:ssä. Lupaviranomaisella on toimivalta edellä mainittujen pykälien nojalla antaa luvan yhteydessä määräys toiminnanharjoittajan tarkkailla hankkeen toteuttamista ja sen vaikutuksia. Käytännössä toiminnanharjoittajat tilaavat lähes poikkeuksetta työn ulkopuoliselta taholta. Edellä kuvattujen selvitysten toteuttaminen edellyttää tietojen saamista kalataloushallinnon tietojärjestelmistä, mistä johtuen pykälään lisättäisiin mahdollisuus käyttää tietojärjestelmiä myös velvoitetarkkailujen tekemiseen.

94 §. Tietojärjestelmän rakenne ja sisältö. Kalastonhoitomaksurekisterin toimivuuden ja sen sisältämien tietojen käytön varmistamiseksi pykälän 1 momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että rekisteriin merkittäviin tietoihin lisättäisiin rekisteröityjen osoitteet. Kalastonhoitomaksurekisterin tietoja käytetään muun muassa tilasto- ja tutkimustarkoituksiin sekä jatkossa myös velvoitetarkkailujen tekemiseen. Osoitetietojen puuttuminen on tehnyt rekisteritietojen käyttämisen näihin tarkoituksiin käytännössä mahdottomaksi. Esitellyllä muutoksella varmistettaisiin, että kalastonhoitomaksurekisterin tietoja voidaan jatkossa käyttää laissa määritettyihin käyttötarkoituksiin.

Pykälän 1 momentin 4 kohta yhdenmukaistettaisiin 74 §:n 4 momenttiin esitetyn muutoksen kanssa siten, että jatkossa istuttajan sijaan käytettäisiin termiä istutuksen tilaaja. Muutoksen myötä kalataloushallinnon tietojärjestelmän osana olevaan istutusrekisteriin saataisiin tallettaa jokaisesta kalanistutuksesta muiden kohdassa mainittujen tietojen lisäksi istuttajan sijaan istutuksen tilaajan nimi.

107 §. *Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue.* Voimassa olevassa 107 §:n 1 momentissa säädetään 103 §:n mukaan hyväksytyin kalastuksenvalvojan oikeudesta valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista valtuutettuna valtuutuksessa määritellyllä alueella. Momenttia esitetään muutettavaksi siten, että myös vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivan kalastusoikeuden haltijan tai vuokraajan olisi mahdollista vastaavasti valtuuttaa 103 §:n mukaan hyväksytyt kalastuksenvalvoja. Suhteessa voimassa olevaan kalastuslakiin, nämä kaksi valtuuttajatahoa olisivat uusia laissa. Kalastuslain 103 §:ssä säädetään kelpoisuusvaatimukset kalastuksenvalvojille.

Kalastuslain valvontasäännösuudistusten yhteydessä (HE 271/2010 vp) tuolloisen kalastuslain 98 §:ssä valtuuttajatahoiksi määriteltiin kalastusalue, osakaskunta, vesialueen omistaja sekä kalastusoikeuden haltija. Voimassa olevan kalastuslain uudistuksen yhteydessä näistä tahoista kalastusalue muutettiin kalatalousalueeksi ja vesialueen omistaja osakaskuntaan kuulumattomaksi vesialueenomistajaksi. Lisäksi valvontasäännösuudistuksen yhteydessä pois otettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus otettiin takaisin valtuuttajatahoksi. Valtuuttajatahoista kalastusoikeuden haltija jätettiin voimassa olevasta kalastuslaista kokonaan pois sen vuoksi, että lain 4 §:n mukainen kalastusoikeuden haltijan määritelmä on niin laaja, että sen katsottiin kattavan myös sellaisia tahoja, joiden osalta ei katsottu olevan tarkoituksenmukaista säätää oikeutta valtuuttaa omia valvoja. Käytännössä nämä tahot olivat sellaisia kalastusoikeuden haltijoita, joilla ei ole yksinomaista kalastusoikeutta vesialueella.

Kalastuksenvalvonnassa on lähtökohtaisesti kyse kalastuslainsäädännön ja siten yleisemmän edun valvonnasta ja julkista valtaa sisältävän, perustuslain 124 §:n tarkoitetun julkisen tehtävän hoitamisesta. Tästä syystä ei ole tarkoituksenmukaista, että sellaisille tahoille, joilla ei ole yksinomaista kalastusoikeutta vesialueella, annettaisiin valtuutus-oikeus, koska se saattaisi johtaa muun muassa tilanteeseen, jossa samalla vesialueella toimisi yhtäaikaaisesti useamman eri tahon asettamia kalastuksenvalvoja. Sen sijaan sellaiselle kalastusoikeuden haltijalle tai vuokraajalle, joka hallinnoi tietyn vesialueen kaikkia kalastusoikeuksia ja on näin ollen kyseisen vesialueen yksinomainen kalastusoikeuden haltija, olisi tehokkaan kalastuksen valvonnan järjestämiseksi perusteltua säätää mainituille tahoille oikeus valtuuttaa kalastuksenvalvoja toimimaan alueellaan.

110 §. *Muun kuin valvontaviranomaisen ja kalastuksenvalvojan tarkastus- ja talteenotto-oikeus.* Voimassa olevan pykälän 1 momentissa säädetään, että osakaskunnan osakkaalla ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla on oikeus tarkastaa, että pyydys on 48 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla merkitty kalastusoikeuden osoittavalla merkillä. Tämä tarkastusoikeus on luonteeltaan lähinnä viranomaistahoja avustava. Pyydyksen muun lainmukaisuuden tai muiden kuin lupaa koskevien merkitsemisvelvollisuuksien osalta edellä mainituilla tahoilla ei ole tarkastusoikeutta. Säännöstä esitetään tarkennettavaksi siten, että tarkastuksen tekoon oikeutettujen ryhmään sisällytettäisiin samat tahot kuin edellä esitetään 107 §:n osalta eli vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoiva kalastusoikeuden haltija ja vuokraaja.

Muun kuin valvontaviranomaisen ja kalastuksenvalvojan talteenotto-oikeutta säätelevän pykälän 2 momenttia tarkennettaisiin siten, että oikeutettujen ryhmään sisällytettäisiin samat tahot kuin 107 §:n osalta esitetään. Näin ollen oikeus ottaa talteen pyyntiin asetettu pyydys, jota ei ole merkitty 48 §:n 3 momentissa säädetyllä kalastusoikeuden osoittavalla merkillä, sekä siinä oleva saalis edellyttäen, että pyydyksen omistaja ei tavoiteta tai tämä ei kehotuksesta huolimatta poista sitä ja saatavilla ei ole riittävää ja oikea-aikaista apua 99 §:ssä tarkoituilta tahoilta, olisi jatkossa osakaskunnan ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan lisäksi

vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivalla kalastusoikeuden haltijalla ja vuokraajalla. Talteenotto-oikeus olisi tarkastusoikeuden tavoin luonteeltaan lähinnä viranomaistahojä avustava. Tarkastus- ja talteenotto-oikeuden sisältö, joka on suppeampi kuin valvontaviranomaisella ja kalastuksenvalvojalla, sinänsä säilyisi ennallaan.

Myös pykälän otsikkoa muutettaisiin siten, että se viittaisi kaikkiin muihin tahoihin, joilla valvontaviranomaisen ja kalastuksenvalvojan lisäksi olisi jatkossa tarkastus- ja talteenotto-oikeus.

118 §. Kalastusrikkomus. Pykälän 1 momentin 5, 8, 10 ja 14 kohtaa esitetään muutettavaksi.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan, joka tahallaan tai huolimattomuudesta pyydystää 56 §:n tai kalastussäännön vastaisesti ali- tai ylimittaista kalaa, tai ottaa kalan saaliiksi 52 tai 53 §:n nojalla säädetyn tai määrätyn taikka kalastussäännössä säädetyn kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, kalastusrikkomuksesta sakkoon. Kohtaa esitetään täydennettäväksi siten, että 52 ja 53 §:n nojalla säädetyn tai määrätyn taikka kalastussäännössä säädetyn kiellon vastaisesti kalastamisen lisäksi kriminalisoitua olisi edellä mainituissa kohdissa tai niiden nojalla säädetyn kalastusrajoituksen vastaisesti kalastaminen. Kalastuslain 52 ja 53 §:n nojalla säädetyt tai määrättyt säännökset sekä kalastussäännön säännökset pitävät kalastuskieltojen lisäksi sisällään paljon kalastusrajoituksia, joiden vastaisesti kalastaminen on yhtä lailla moitittavaa ja tulee olla kriminalisoitua. Esitetyllä muutoksella lisättäisiin näin ollen kohdasta epähuomiossa pois jäänyt kriminalisointi.

Pykälän 1 momentin 8 kohtaa täydennettäisiin siten, että 74 §:n 4 momentissa säädetyn istutusta koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti kriminalisoidaisiin. Kriminalisoinnilla pyritään tehostamaan istuttamista koskevan ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Istuttajaa koskeva yleinen velvollisuus ilmoittaa kaikista tehdyistä istutuksista 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin tuli lakiin kalastuslain kokonaisuudistuksen myötä vuonna 2016. Istutusten ilmoittamisessa rekisteriin ei ole kuitenkaan toiminut odotetulla tavalla. Istuttajien joukko on varsin hajanainen ja monet istutuksista tehdään yhteisistutuksina, mistä johtuen istutustietojen ilmoittaminen rekisteriin on ollut puutteellista. Koska laiminlyöntiä ei ole kriminalisoitu, ei istutusvelvollisuuden laiminlyönnistä ole ollut seuraamuksia. Ottaen huomioon kalatautien riski kalakantojen säilymiselle, nähdään tarpeelliseksi kriminalisoida ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti. Ilmoituksesta vastuussa oleva taho olisi 74 §:n yhteydessä esitetyn mukaisesti jatkossa istuttajan sijaan istutuksen tilaaja.

Pykälän 1 momentin 10 kohtaa, jonka mukaan kiellettyä on 91 §:ssä säädetyn kalan ensimyyntikiellon sekä 55 §:ssä säädetyn rauhoitetun kalan myyntikiellon rikkominen, lisättäisiin 90 §:ssä säädetyn saaliiden ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti. Kalastuslain 90 §:ssä säädetty saaliiden ilmoittamisvelvollisuus koskee muualla kuin merialueella tapahtuvaa kaupallista kalastusta eli sisävesien kaupallista kalastustoimintaa. Koska EU:n yhteisen kalastuspolitiikan sekä yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) saaliin ilmoittamisvelvollisuutta ja sen laiminlyönnistä aiheutuvia seuraamuksia koskevat säännökset koskevat ainoastaan merialueella tapahtuvaa kaupallista kalastusta, nähdään saaliiden ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti tarpeelliseksi kriminalisoida sisävesien osalta kalastuslaissa. Kriminalisoinnin arvioidaan tehostavan saaliiden ilmoitusvelvollisuuden noudattamista myös sisävesillä tapahtuvassa kaupallisessa kalastuksessa.

Pykälän 1 momentin 14 kohtaa täydennettäisiin siten, että jatkossa kalastusrikkomuksesta tuomittaisiin myös se, joka rikkoo kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017), jäljempänä *Tenon voimaansaattamislaki*, 15 §:ssä säädettyä kieltä käyttää Tenojoen vesistön venerekisteriin rekisteröityä venettä Tenojoen vesistön ulkopuolella tai 16 §:ssä säädettyjä säännöksiä Tenojoen rekisteröidyn veneen rekisterikilpien käytöstä. Tenon voimaansaattamislain 15 §:n 1 momentin mukaan Tenojoen vesistön venerekisteriin

rekisteröityä ja jäljempänä 16 §:ssä tarkoitetulla rekisteritunnuksella yksilöityä venettä ei saa käyttää Tenojoen vesistön ulkopuolella. Tenojoen vesistön venerekisteriin merkittyjen veneiden käyttö Tenojoen valuma-alueen ulkopuolella lisäisi Tenojoen lohikannalle vaarallista *gyrodactylus salaris*-loisen leviämisiä. Kalastusveneen käyttö esimerkiksi sekä Tenojoella että Tornionjoella sisältäisi suuren riskin lohiloisen leviämisestä Tenojoelle, minkä vuoksi Tenojoen vesistön venerekisteriin merkittyjen veneiden käyttö Tenojoen valuma-alueen ulkopuolelle on katsottu tarpeelliseksi kieltää. Tenon voimaansaattamislain 16 §:ssä säädettyjen Tenojoelle rekisteröidyn veneen rekisterikilpien käytöstä säädettyjä säännösten kriminalisoinnilla tehostettaisiin osaltaan Tenojoelle rekisteröityjen veneiden valvontaa.

119 §. Menettämisseuraamus. Kalastuslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi menettämisseuraamusta koskeva pykälä. Esityksellä on tarkoitus muuttaa kalastuslakiin sisältyvää, kalastusta koskevien säännösten rikkomiseen liittyvää seuraamusjärjestelmää siten, että käyttöön otettaisiin uudenlainen menettämisseuraamus. Jatkossa tiettyjen laissa säädettyjen uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien osalta tuomittaisiin tiettyjen kalastusrikkomusten ja -rikosten yhteydessä menettämisseuraamus, jossa valtiolle menetettäväksi tuomittaisiin se arvo, joka kalalla lajinsa edustajana on. Näistä ohjeellisista arvoista pykälässä mainittujen kalalajien osalta säädettäisiin tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kalalajit, joita pykälä koskisi olisivat lohi, järvilohi, ankerias, nahkiainen, taimen, harjus, nieriä sekä siian vaeltavat kannat. Yhteistä näille lajeille on, että ne ovat uhanalaisia tai taantuneita ja niiden kalastukseen liittyvien kantojen elvyttämiseen tai kestäväällä tasolla pitämiseen tähtäävää erityissääntelyä. Menettämisseuraamusta sovellettaisiin kalastuslain 118 §:n 1-3 ja 5-6 kohtiin sekä rikoslain 48a luvun 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtiin. Kalastuslain 118 §:n 1-3 ja 5-6 kohdat koskevat niitä kalastusrikkomuspykälän kohtia, joissa on kriminalisoitu tiettyjen kalastustapojen, pyyntimenetelmien tai kalastusvälineiden käyttö, tietyillä alueilla ja tiettyinä ajankohtana kalastaminen, ali- tai ylimittaisen kalan taikka kalastuslain nojalla annetun kalastuskiellon tai -rajoituksen vastaisesti pyytäminen sekä laissa säädetyn vapauttamisvelvollisuuden laiminlyönti. Kalastuslain pykälien lisäksi menettämisseuraamus koskisi 1-3 ja 5-6 kohdassa mainittujen pykälien nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä sekä kalastussäännön vastaavia säännöksiä. Näiden lisäksi menettämisseuraamusta sovellettaisiin myös rikoslain kalastusrikoksen 1 ja 2 kohtiin, jotka aineellisesti perustuvat kalastuslain säännöksiin. Säännöstä ei kuitenkaan sovellettaisi rikoslain 28 luvun 10 §:n luvattomaan pyyntiin eikä 48 luvun ympäristön turmelemista koskeviin 1-2 §:än.

Uudenlainen menettämisseuraamus tulisi sovellettavaksi sen lisäksi mitä jo nykyisellään rikoslain menettämisseuraamuksia koskevassa 10 luvussa säädetään. Laittomasti kalastetun kalan osalta sovellettavaksi voisi siten tulla lisäksi rikoslain 10 luvun 2 §, jossa säädetään rikoksen tuottaman taloudellisen hyödyn menettämisestä sekä 5 §, jossa säädetään muun ohella rikoksen kohteen menettämisestä. Pääsääntönä rikoslain menettämisseuraamusta koskevassa 10 luvussa on, että rikoksen kohteen osalta menetetään ensisijaisesti arvo vain, jos rikoksen kohdetta ei tavoiteta. Esitetty pykälä poikkeaisi näin ollen rikoslain pääsäännöstä, koska se ei estäisi molempien tuomitsemista menetetyksi. Pääsäännöstä poikkeava menettely on hyvin perusteltu ja tärkeätä edellä mainittujen uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien kantojen suojelemiseksi muun muassa salakalastukselta. Uhanalaisen tai taantuneen kalalajin yksilön, esimerkiksi arvokkaan emokalan, arvo lajinsa edustajana voi olla hyvin suuri, minkä vuoksi nähdään tarpeellisenä säätää erillisestä uudentyyppisestä arvokonfiskaatiosta.

133 §. Muut siirtymäsäännökset. Pykälään ehdotetaan otettavaksi uutena 6 ja 7 momentti. Uuden 6 momentin mukaan kumotun lain 97 §:n nojalla annetut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kalastusvalvojia koskevat hyväksymispäätökset olisivat voimassa päätöksissä asetetun ajanjakson loppuun saakka. Kalastusvalvojia koskevien hyväksymispäätösten on käytännössä tulkittu pykälän 3 momentissa säädettyjen lupien tavoin jäämään voimaan päätöksissä asetetun ajanjakson loppuun saakka. Muutoksella selvennettäisiin oikeus-tilaa ja poistettaisiin voimassaoloon liittyneet epäselvyydet.

Uuden 7 momentin mukaan voimassa olevan kalastuslain 74 §:n 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen, kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sisällyttämättömien kalaistutusten suorittaminen olisi sallittua ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa 30 päivänä kesäkuuta 2021 asti lukuun ottamatta uuden lajin tai kannan kotiutusistutusta. Esitetty muutos olisi tarpeellinen, koska kaikkien istutusten luvanvaraisuus nähdään toistaiseksi kohtuuttomana vaatimuksena niin toimijoille kuin hallinnolle.

2 Tarkemmat säännökset

Ehdotetun lain nojalla annettaisiin uusi kalojen ohjeellisia arvoja koskeva maa- ja metsätalousministeriön asetus. Tämän lisäksi lailla täsmennettäisiin kahta voimassa olevaa valtuussäännöstä.

Ehdotetun 74 §:n 4 momentin valtuussäännöstä muutettaisiin siten, että istutuksesta kirjattavista tiedoista ja istutuksen ilmoitustavasta tarkemmin säätäminen maa- ja metsätalousministeriön asetuksella ei olisi ministeriölle pakollista vaan niistä voitaisiin säätää tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Valtuussäännöksen muotoa muutettaisiin, koska ehdotonta tarvetta asetuksen antamiseen ei ole ollut.

Ehdotetun 90 §:n 3 momentin valtuussäännöstä täsmennettäisiin siten, että maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettua päiväkirjasta ja Luonnonvarakeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista. Pykälän 1 momentissa tarkoitettuja Luonnonvarakeskukselle ilmoitettavia tietoja olisivat tiedot kaupallisen kalastajan pyytämistä tai tämän lukuun pyydytyistä saaliista kalalajikohtaisesti, kalastamisalueet sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika. Valtuussäännöksen nojalla annettavien asioiden kokonaisuus laajenisi, sillä nykyisen muotoilun mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin ainoastaan päiväkirjasta, saalisilmoituksista ja niiden sisällöstä sekä ilmoitusten jättämisen ajankohdista.

Ehdotetussa 119 §:ssä valtuutettaisiin maa- ja metsätalousministeriö säätämään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella pykälässä mainittujen kalalajien ohjeellisista arvoista. Asetuksessa säädettäisiin tarkemmin 119 §:ssä lueteltujen kalalajien määrittelyistä yksiköistä sekä näiden ohjeellisista arvoista. Asetuksella säädettävien arvojen määrittäminen on ministeriön toimesta annettu tehtäväksi Luonnonvarakeskukselle vuoden 2018 loppuun mennessä.

3 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

Kalastuslain 89 §:n 1 momenttia esitetään muutettavaksi siihen sisältyvän kaupallisten kalastajien rekisteröinnin voimassaoloajan osalta. Jotta vältetään tarpeettomien uusien rekisteröintien hakeminen tiettyjen kaupallisten kalastajien osalta, on tarpeen säätää asiasta siirtymäsäännöksellä. Tarkoituksena on, että ennen ehdotetun lain voimaantuloa ryhmään II kuuluvia kaupallisia kalastajia koskevat rekisteröinnit olisivat voimassa viisi vuotta aiemmasta rekisteröinnistä lukien.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Esityksessä on liityntöjä perustuslaissa säädettyihin perusoikeuksiin. Näitä ovat perustuslain 6 §:ssä suojattu yhdenvertaisuutta koskeva perusoikeus, 15 §:ssä turvattu omaisuudensuoja sekä 17 §:ssä säädetty oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin.

4.1 Yhdenvertaisuus

Esitystä arvioitaessa on otettava huomioon perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäätely. Perustuslain 6 §:ssä säädetään kansalaisten yhdenvertaisuudesta. Pykälän mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan muun muassa iän, terveydentilan, vammaisuuden tai

muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Perustuslain yhdenvertaisuussäännös ei siten estä kaikenlaista eron-
tekoa ihmisten välillä. Olennaista on, voidaanko erottelu perustella perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväk-
syttävällä tavalla.

Kalastuslain 10 §:ssä säädettyllä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntalaisen kalastusoikeudella Ylä-Lapissa si-
jaitsevilla valtion omistamilla vesialueilla on pitkä oikeushistoriallinen tausta. Kolmen kunnan alueella oleva
oikeus säädettiin kalastuslakiin vuonna 1997 perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella samassa yhtey-
dessä, kun muualla Suomessa 1983 voimaantullut kalastuslaki (286/1982) saatettiin voimaan myös Ylä-
Lapissa. Vuoden 1982 kalastuslakia ei oltu aiemmin voitu saattaa voimaan Ylä-Lapissa, koska perustuslaki-
valiokunnan mukaan maanomistuksesta riippumattoman kalastusoikeuden sisältöä ja merkitystä ei oltu selvi-
tetty ja lapinkylien oikeudesta johdettua kalastusoikeutta ei oltu järjestetty lainsäädännöllä. Vuoteen 1997 asti
maanomistuksesta riippumaton kalastusoikeus oli koskenut vain henkilön kotikunnan aluetta vuoden 1951 ka-
lastuslain nojalla annetun asetuksen (1117/1982) mukaisesti. Myös hallituksen esityksessä (HE 143/1997 vp)
esitettiin Ylä-Lapin kalastusoikeuden koskevan vain henkilön kotikunnassa sijaitsevia valtion vesiä. Perustus-
lakivaliokunta (PeV 27/1997 vp) kuitenkin laajensi oikeuden koskemaan kaikkia kolmea pohjoisinta kuntaa.
Oikeuden laajuutta perusteltiin muun muassa vanhojen lapinkylien oikeuksilla ja kalastuksen kuulumisella
saamelaiseen elämänmuotoon ilman asuinpaikkaan kuuluvia rajoituksia. Perustuslakivaliokunta oli aikaisem-
missa lausunnoissaan (PeV 7/1978, 5/1981 ja 30/1993) katsonut oikeuden olevan vähintään nautintaperusteis-
ten ja nauttivan siten perustuslain suoja.

Uuden kalastuslain valmistelua varten maa- ja metsätalousministeriö halusi selvittää kalastusoikeuksia ja tilasi
OTL Juha Joonalta tutkimuksen Pohjois-Lapin erityisistä kalastusoikeuskysymyksistä, jossa tutkittiin myös
kyseisen maanomistuksesta riippumattoman kalastusoikeuden historiaa ja perusteita. Tutkimuksen mukaan la-
pinkylien maa- ja vesialueiden käytössä oli ollut oleellista nimenomaan se, että oikeus kohdistui vain oman
lapinkylän alueelle, eikä toisten lapinkylien alueille laajennettuja kalastusoikeuksia tunnettu. Nykyistä kalas-
tuslakia valmistelleessa kalastuslakityöryhmässä oikeuden laajuus linjattiinkin koskemaan vain omaa kotikun-
taa. Olennaista oli lisäksi se, että myös uudessa laissa haluttiin säätää nimenomaan oikeudesta saada ilmainen
lupa kalastukseen valtion vesillä, eikä varsinaisesta maanomistuksesta riippumattomasta ja siihen rinnastetta-
vasta kalastusoikeudesta. Hallituksen esityksen viimeistelyvaiheessa lausuntokierroksen jälkeen poliittisen yh-
teisymmärryksen saamiseksi esitystä muutettiin lopulta siten, että oikeus laajennettiin koskemaan kolmen poh-
joisimman kunnan aluetta. Ylä-Lapin lohen- sekä taimenen nousualueet rajattiin luvasta kuitenkin pois, sillä
vaelluskalojen kestävä kalastusta ei tuolloin nähty mahdolliseksi järjestää siten, että kuntalaisilla olisi nykyi-
sen kalastuslain 10 §:n 1 momentin laajuinen lohen sekä taimenen nousualueisin kohdistuva kalastusoikeus.
Näiden alueiden osalta säädettiin, että niitä koskevat kalastusluvut myöntää Metsähallitus.

Esityksen kalastusta lohen sekä taimenen nousualueilla koskevassa lakiehdotuksen 10 §:ssä Ylä-Lapin kuntien
kuntalaisille taattaisiin oikeus lunastaa Metsähallitukselta omakustannusarvoa vastaavalla maksulla henkilö-
kohtainen kausilupa, joka oikeuttaisi Metsähallituksen asettamien lupaehtojen puitteissa viehekalastukseen
henkilön kotikunnassa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla lohen sekä taimenen nousualueilla. Oikeus perustuisi
yllä esitetyn mukaisesti lainsäädännössä jo pitkään tunnustettuun Ylä-Lapin kuntien kuntalaisten maanomis-
tuksesta riippumattomaan kalastusoikeuteen. Kalastuslupa olisi voimassa oman kotikunnan alueella, mikä olisi
sopuosinnassa myös Juha Joonan Pohjois-Lapin kalastusoikeuskysymyksiä koskeneessa tutkimuksessa lapin-
kylien kalastusoikeuksien laajuudesta esitetyn kanssa. Kalastuslain uudistuksen yhteydessä valtion omista-
mille Ylä-Lapin vesialueille tehty perustuslain 20 §:n ympäristöperusoikeutta toteuttavat kalastusrajoitukset
ovat osoittautuneet osittain tarpeettoman voimakkaiksi suhteessa vaelluskalakantojen suojelun edellyttämiin
kalastuksen sääteilytoimenpiteisiin, minkä vuoksi lohen sekä taimenen nousualueille sijoittuvan kausiluvan pa-
lauttamiselle paikallisille edellä kuvatun laajuusena ei arvioida olevan luonnonvaraperusteisia esteitä. Näin ol-
len asuinpaikkaan perustuvan oikeuden, jota yleisesti voidaan pitää perustuslain 6 §:ssä tarkoitettuna muuna

henkilöön liittyvänä syynä, ei tässä tapauksessa edellä esitettyjen perusteiden vuoksi katsota loukkaavan yhdenvertaisuussäännöksiä.

Esityksellä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntalaisille viehekalastusta varten luotava kausilupa olisi uusi lupatyyppi, joka olisi omakustannushintainen eli käytännössä edullisempi kuin Metsähallituksen muut lohen sekä taimenen nousualueille Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) 18 §:n nojalla myöntämät vuorokausiluvat, jotka hinnoiteltaisiin liiketaloudellisin perustein. Koska paikallisten kausilupa perustuu erityiseen oikeuteen, ei yhdenvertaisuussäännösten vastaisena pidetä myöskään sitä, että paikallisille myönnetyn kausiluvan hinta määräytyisi eri perustein.

Esityksellä mahdollistettaisiin alle 18-vuotiaille myönnettävien 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kalastuslupien myöntäminen maksutta tai muista ikäryhmistä poikkeavasti omakustannushintaa alemmalla maksulla. Yhdenvertaisuussäännös ei estä erilaisten ryhmien kohtelua eri tavalla tai asettamista lainsäädännössä eri asemaan samanlaisessa tilanteessa, jos erottelulle voidaan esittää perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät perusteet (PeVL 1/2006 vp, s. 2/I, PeVL 59/2002 vp, s. 2–3). Perustuslakivaliokunta on sosiaalioikeudellista sääntelyä arvioidessaan pitänyt esimerkiksi etuuskien määräytymistä eri tavoin eri-ikäisille henkilöille perustuslain kannalta ongelmattomana, jos erottelut eivät ole mielivaltaisia eivätkä erot muodostu kohtuuttomiksi (PeVL 60/2002 vp, s. 4–5, PeVL 46/2002 vp, s. 5–7). Lupien maksuttomuudella sekä poikkeavalla hinnoittelulla katsotaan olevan sosiaalinen peruste, koska sillä pyritään tutustuttamaan lapset ja nuoret luontoon sekä edistämään lasten ja nuorten kalastusharrastusta. Ottaen lisäksi huomioon lasten fyysiset ominaisuudet ja kalastustiedot ja -taidot aikuisiin verrattuna, lasten saalismäärän voidaan pääsääntöisesti arvioida jäävän vähäisemmäksi kuin aikuisten, mikä osaltaan myös perustelee maksuttoman tai alempihintaisen luvan myöntämisen mahdollisuutta lapsille. Näin ollen lasten asettamiselle eri asemaan edellä esitetyllä tavalla on hyväksyttävä peruste eikä sen katsota olevan ristiriidassa perustuslain kanssa.

4.2 Omaisuudensuoja

Omaisuudensuojaa koskevan perustuslain 15 §:n 1 momentin nojalla jokaisen omaisuus on turvattu. Kalastuslain järjestelmässä omaisuuden suojan näkökulmasta keskeisiä asiakokonaisuuksia ovat muun muassa yleiskalastusoikeudet sekä kalastusoikeuden hyödyntämistä koskevat rajoitukset. Esityksessä omaisuudensuojan näkökulmasta tarkasteltavia säännöksiä ovat 7 §:ssä säädetty kalastuskilpailut, joihin ei jatkossa tarvittaisi vesialueen omistajan lupaa ja 119 §:ssä säädettäväksi ehdotettu menettämisseuraamus.

Kalastuslain 7 §:än lisättävän uuden säännöksen mukaan vastoin pääsääntöä, lupaa kalastusoikeuden haltijalta ei kuitenkaan tarvittaisi sellaiselle kalastuskilpailulle, jossa kilpailijat kalastaisivat yleiskalastusoikeuspykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitetun oikeuden nojalla kilpailun järjestäjän toimesta määritetyllä vesialueella, joka olisi koko Suomi tai muu yli 1000 neliökilometrin kokoinen vesialue. Kuten kalastuskilpailujen osalta on pykälän perusteluissa selvitetty, kalastuskilpailun lupatarpeen on alun perin aiemman kalastuslain esitöissä (HE 214/1980 vp) katsottu johtuvan siitä, että kalastuskilpailun järjestämisestä voi aiheutua erityisiä liikenne- ja muita järjestelyitä, mistä syystä luvan saaminen on katsottu tarpeelliseksi. Uudenlaiset kalastuskilpailut ovat kuitenkin luonteeltaan siinä määrin erilaisia, että kilpailualueiden laajuuden vuoksi tavanomaisesta poikkeavia liikenne- ja muita järjestelyitä ei tarvita.

On myös huomioitava, että vesialueen omistajalle kuuluva kalastusoikeus on jo lähtökohtaisesti rajoitettua. Voimassa olevan kalastuslain 5 §:n mukaan oikeus kalastaa ja määrätä kalastuksesta kuuluu vesialueen omistajalle, jollei kalastuslaissa muuta säädetä. Kalastusoikeus on siten voimassa vain sellaisena, millaiseksi se kalastuslain järjestelmän kautta muotoutuu. Sellaisten kalastuskilpailujen osalta, joissa kisa-aika on usein pitkä tai kilpailualue hyvin laaja, ei kilpailun järjestämisestä useimmitenkaan aiheudu kalastuslain 7 §:n yleiskalastusoikeuden nojalla tapahtuvasta kalastuksesta poikkeavaa kalastuspainetta eikä näin ollen sellaista omaisuuden rajoittamista, jota ei olisi lainsäädännössä jo entuudestaan tunnustettu. Lisäksi ottaen huomioon, että nyt

ehdotettu poikkeus lupatarpeeseen olisi rajattu vain koko Suomen laajuisiin kalastuskilpailuihin, ei tällaisen maanlaajuiset kalastuskilpailut mahdollistavan säännöksen katsota olevan ristiriidassa perustuslain omaisuudensuojan kanssa.

Ehdotetun 119 §:n mukaan sen lisäksi mitä rikoslain 10 luvussa säädetään, tämän lain 118 §:n 1 momentin 1–3 tai 5–6 kohdan taikka rikoslain 48a luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan vastaisesti lohen, järvilohen, ankeriaan, nahkiaisen, taimenen, harjuksen, nieriän taikka siian vaeltavan kannan yksilön pyytänyt on tuomittava menettämään valtiolle se arvo, joka kalalla lajinsa edustajana on. Ehdotetun pykälän nojalla kalat tuomittaisiin menettäväksi valtiolle. Perustuslakivaliokunta on arvioinut kalastusoikeuden omaisuudensuojaa ja siihen kohdistuvia rajoituksia useaan otteeseen (PeVL 8/2012 vp, PeVL 20/2010 vp, PeVL 14/2010 vp, PeVL 8/1996). Vesialueen omistukseen kytkeytyvä kalastusoikeus on perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaan perustuslaillista omaisuudensuojaa nauttiva varallisuusarvoinen etu haltijalleen, jolla on lähtökohtainen valta hallita, käyttää ja hyödyntää omaisuutta sekä määrätä siitä. Kalastusoikeuteen kuuluvat oikeus vesialueen kalakannan taloudelliseen hyväksikäyttöön ja oikeus järjestää vesialueen käyttö ja hoito. Vesialueen omistajalla on kalastusoikeutensa nojalla oikeus yrittää saada saaliiksi kalaa. Omistajan oikeusaseman osana kalastusoikeus merkitsee näin ollen tietynlaista hyödyntämistuutta. Ennen saaliiksi pääytymistä kalat ovat niin sanottuja isännättömiä esineitä, joihin kalastusoikeuden tai kalastamiseen oikeuttavan luvan haltijalla on mahdollisuus saada omistusoikeus valtauksen kaltaisella saannolla. Omistusoikeutta alueella kulloinkin vapaana uiviin kaloihin vesialueen omistajalle ei kuitenkaan ole. Perustuslakivaliokunta on luonnehtinut asiaa niin, että vesistöissä vapaasti liikkuva kalakanta on valtiosäännön kannalta jatkuvasti uusiutuva varallisuusarvoinen objekti ja että vesialueen omistamisen kautta siihen syntyvä kalastusoikeus on ”sangen erikoislaatuinen omaisuudenlaji” (PeVL 8/1996 vp, ks. myös PeVL 5/1981 vp sekä 13/1979 vp).

Näin ollen kalan arvon tuomitsemista valtiolle puoltaa perustuslakivaliokunnankin edellä esitetty tulkinta, jonka mukaan kalat ovat vapaana liikkuva luonnonvara ja vesialueen omistukseen liittyvä kalastusoikeus merkitsee tietynlaista hyödyntämistuutta suhteessa alueella liikkuvien luonnonvararesurssien hyödyntämiseen, mutta ei suoraan tiettyyn yksittäiseen kalaan johdettavissa olevaa omistusoikeutta. Näin ollen kaloja, niin kauan kuin ne liikkuvat vedessä vapaana eikä niitä ole ”vallattu”, ei kukaan omista. Tämän lisäksi ehdotettuun 119 §:än sisältyvää laittomasti pyydettyjen tiettyjen kalalajien tuomitsemista valtiolle punnittaessa tulee myös huomioida pykälän tarkoitus eli mitä oikeushyvää pykälällä on tarkoitus suojella. Tiettyihin pykälässä säädettyihin kalastusrikoksen ja –rikkomuksen kohtiin liitettävän menettämisseuraamuksen ensisijaisena tarkoituksena voidaan nähdä pikemminkin yleisen kalatalousedun tavoittelu lajien elinvoimaisuuden vahvistamisen ja turvaamisen kautta kuin kalastusoikeuden haltijan edun turvaaminen. Valtiolla kansainväliseen ja EU-oikeuteen sekä kansalliseen lainsäädäntöön perustuen on viime kädessä vastuu kalakannoista. Ehdotettu pykälä ilmentää tätä vastuuta ja korostaa näin ollen myös perustuslain vastuuta ympäristöstä koskevaa 20 §:ä.

Kalan arvon tuomitsemista valtiolle puoltaa osaltaan myös se, että pykälän piiriin ehdotetaan otettavaksi ainoastaan uhanalaisia ja taantuneita, pääosin vaelluskalalajeja, joihin kohdistuu erityissääntelyä ja jotka erityissääntelyn vuoksi ovat joko kokonaan tai osittain myös toisten kalastusoikeuden haltijoiden hyödyntämisen ulottumattomuudessa. Tämä tarkoittaa, että pykälän lajeihin liittyy suojelusäännöksiä, jotka voivat olla ajallisia tai alueellisia rauhoituksia, pyyntimittoja tai muuta sääntelyä, minkä vuoksi niiden laittomasti kalastaminen ei myöskään pääasiassa merkitse heikennystä muiden tahojen kalastusoikeuteen. Näin ollen edellä esitetyn perusteella menettämisseuraamussäännöksen ei katsota loukkaavan kalastusoikeuden haltijan omaisuudensuojaa.

4.3 Oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin

Perustuslain 17 §:n 3 momentin mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana sekä romaneilla ja muilla ryhmillä on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Saamelaiseen kulttuuriin katsotaan kuuluvan

muun muassa perinteiset saamelaiset elinkeinot kuten metsästys, kalastus, poronhoito sekä saamelainen käsityö. Ehdotetun lain 10 §:ä koskeva muutos, jossa paikallisten kalastusmahdollisuuksia parannettaisiin kalakantojen sallimissa rajoissa, koskisi Ylä-Lapin kunnan asukkaita eli Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntalaisia. Saamelaisten kotiseutualueeseen, joka on saamelaisten kulttuurillinen ja kielellinen autonominen alue, kuuluvat Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän pohjoisosassa sijaitseva Lapin paliskunnan alue. Noin puolet Suomen saamelaisista asuu yhä kotiseutualueellaan. Näin ollen Ylä-Lapin kuntalaisia koskeva, paikallisten kalastusmahdollisuuksia parantava ehdotus vahvistaisi saamelaisten kotiseutualueella asuvien saamelaisten osalta myös perustuslain 18 §:n 3 momentissa taattua saamelaisille alkuperäiskansana vahvistettua oikeutta ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Edellä esitetyn perusteella katsotaan, että lakiehdotus voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

LAKIEHDOTUS

kalastuslain muuttamisesta

Muutokset lihavoitu

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalastuslain (379/2015) 4 §:n 4 kohta, 7, 10, 24, 42, 46-49, 62, 64, 72, 74, 79, 82, 87-91, 93, 94, 107, 110, 118 ja 133 §, sellaisina kuin niistä ovat 79 § osaksi laissa 970/2017, 118 § osaksi laeissa 997/2016 ja 177/2017 sekä 133 § osaksi laissa 970/2017, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 997/2016 kumotun 119 §:n tilalle uusi 119 § seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella* **vesistön koskea tai vastaavaa voimakasta virta-aluetta sekä näiden yhteydessä olevaa kosken tai voimakkaan virta-alueen niskaa ja loppuliukua;**

7 §

Yleiskalastusoikeudet

Jokaisella on oikeus veloituksetta onkia ja pilkkiä sekä kalastaa silakkaa yhdellä vavalla siimaan kiinnitetyillä pystysuunnassa liikuteltavilla koukuilla.

Jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 65 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta. Kalastonhoitomaksusta ja sen suorittamisesta säädetään 9 luvussa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut oikeudet eivät koske vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita, eivätkä niitä vesialueita, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty. Onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskilpailuja sekä muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia varten on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa. **Lupaa ei kuitenkaan tarvita sellaiselle kalastuskilpailulle, jossa kilpailijat kalastavat 1 tai 2 momentissa tarkoitetun oikeuden nojalla kilpailun järjestäjän toimesta määritetyllä vesialueella, joka on koko Suomi tai muu yli 1000 neliökilometrin kokoinen vesialue.**

Edellä 1–3 momentissa säädettyä sovelletaan myös valtion omistamilla vesialueilla.

10 §

Oikeus Ylä-Lapin kalastuslupaan

Henkilöllä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Enontekiö, Inari tai Utsjoki, on oikeus saada Metsähallitukselta korvauksetta lupa kalastukseen edellä mainituissa kunnissa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla vesialueilla. **Lupa on henkilökohtainen ja se annetaan enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.**

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa ei koske Teno-, Näätämö-, Tuuloma-, Paats-, Tornion- eikä Ounasjoen vesistöjen lohen eikä taimenen nousualueita. Näillä alueilla 1 momentissa tarkoitettulla henkilöllä on oikeus lunastaa Metsähallitukselta omakustannusarvoa vastaavalla maksulla henkilökohtainen kausilupa, joka oikeuttaa Metsähallituksen asettamien lupaehtojen puitteissa viehekalastukseen henkilön kotikunnassa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla lohen sekä taimenen nousualueilla. Metsähallituksen kausiluvulle asettamat lupaehdot, joita ovat kalastajakohtaiset saaliskiintiöt, saaliin raportointivelvollisuus sekä muut yleiset ja lupa-aluekohtaiset kalastusrajoitukset, vahvistetaan kausiluvussa. Alle 18-vuotiaille voidaan myöntää kausilupa maksutta tai omakustannusarvoa vastaavaa maksua alemmalla hinnalla.

Edellä 2 momentissa tarkoitetuilla lohen sekä taimenen nousualueilla tapahtuvasta kalastuksesta osa varataan myönnettäväksi Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) 18 §:n 2 momentissa tarkoitettuina aluekohtaisina kalastuskiintiöinä.

Tarkempia säännöksiä edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen lupien **myöntämisestä** ja käytöstä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

24 §

Kalatalousalueiden tehtävät

Kalatalousalueen tehtävät ovat:

- 1) kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyt suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta;
- 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
- 4) kalastuksenvalvonnan järjestäminen;
- 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
- 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
- 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;

8) maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä sekä kalastusopastominnasta maksettavien korvausvarojen jako vesialueen omistajille;

9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosohjaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.

25 §

Kalatalousalueen yleiskokous

Kalatalousalueen päätösvaltaa käyttää yleiskokous.

Seuraavilla kalatalousalueen jäsenillä on oikeus yhteen edustajaan yleiskokouksessa:

- 1) osakaskunta, jossa on vesialuetta vähintään 50 hehtaaria;
- 2) osakaskuntiin kuulumattomien, pinta-alaltaan vähintään 50 hehtaarin kokoisten vesialueiden omistajat;
- 3) sellaiset kalatalousalueeseen kuuluvien osakaskuntien tai osakaskuntiin kuulumattomien vesialueiden omistajien yhteenliittymät, joiden hallinnoimien vesialueiden yhteenlaskettu pinta-ala on vähintään 50 hehtaaria; joessa kuitenkin vähintään 30 hehtaaria;
- 4) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallinen kalastusalan järjestö, lukuun ottamatta vapaa-ajan kalastajia edustavaa järjestöä, jolla on oikeus kahteen edustajaan.

Erityisperusteisten kalastusetuuksien haltijoilla on oikeus yleiskokouksessa yhteen yhteiseen edustajaan.

Kalatalousalueen yleiskokouksessa on kullakin vähintään 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kolme ääntä, vähintään 500 mutta alle 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kaksi ääntä sekä muita jäseniä edustavilla edustajilla yksi ääni. Rekisteröidyillä alueellisilla yhdistyksillä, joiden tarkoituksena on ympäristön- tai luonnonsuojelun edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella **kalatalousalue** tai osa siitä sijaitsee sekä saamelaiden kotiseutualueella Saamelaiskäräjillä on kalatalousalueen yleiskokouksessa oikeus yhteen edustajaan, jolla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.

Kalatalousalueella on oikeus kutsua yleiskokoukseen asiantuntijoita, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

42 §

Osakaskunnan kalastusoikeuden jakaminen

Oikeus osakaskunnan vesialueen käyttöön määräytyy pyydysyksiköiden perusteella. Pyydysyksiköitä jaettaessa on otettava huomioon yhteisen vesialueen osakkaat sekä muut, joilla on oikeus harjoittaa kalastusta sanottu vesialueella. **Pyydykselle tai kalastustavalle asetettavan pyydysyksikköarvon on vastattava sen pyyntitehokkuutta suhteessa muihin pyydyksiin ja kalastustapoihin. Pyydysyksiköitä jaettaessa sekä pyydysyksikköarvoja asetettaessa ei saa loukata osakkaiden yhdenvertaisuutta.**

Jollei kalaveden käytöstä muuta osakaskunnassa päätetä, pyydysyksiköt jakautuvat yhteisen kalaveden osakkaiden kesken heidän vesialueosuuksiensa mukaisesti. Osakaskunta voi antaa tarkempia määräyksiä osakkaille kuuluvan kalastusoikeuden käyttämisestä.

46 §

Kielletyt kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet

Seuraavat kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet ovat kiellettyjä kalastuksessa:

- 1) räjähdyksellä tai muulla tavalla aikaansaatu paine;
- 2) ampuma-aseet;
- 3) huumaavat, myrkylliset tai muutoin vettä pilaavat aineet;
- 4) sähkövirta;
- 5) koukun tahallinen tartuttaminen kalaan ulkopuolelta;
- 6) atrain, harppuuna tai niihin verrattava terä, koukku tai kärjellä varustettu väline sekä kalastus tulta tai valoa käyttäen haavilla vaelluskalavesistön joessa, koski- ja virta-alueilla sekä 15 päivästä huhtikuuta 31 päivään toukokuuta muissakin vesissä;
- 7) vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella onginta, pilkintä, ja kalastus harrilaudalla **sekä luonnollisen syötin käyttäminen kalastuksessa;**
- 8) verkko, joka ajelehtii virtausten mukana tai alukseen kiinnitettynä;
- 9) muut pyydyskset ja laitteet sekä kalastustavat, jotka tarpeettomasti vahingoittavat tai tappavat kaloja taikka vaarantavat kalakannan säilymistä tai ovat haitallisia luonnon monimuotoisuudelle.

Kiellettyjä kalastusvälineitä ei saa säilyttää kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai pitää pyyntiä varten helposti käsillä. Metsästyksen käytettävän ampuma-aseen kuljettaminen on kuitenkin sallittu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kielletyistä kalastustavoista, pyyntimenetelmistä ja kalastusvälineistä, kiellettyjen pyydysten rakenteesta sekä langasta kudottujen pyydysten solmuvälin ja pyydysten muiden ominaisuuksien mittaamisesta.

47 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen poikkeuslupa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeusluvan:

- 1) kielletyn kalastustavan, pyyntimenetelmän tai kalastusvälineen käyttöön tai säilyttämiseen;

- 2) kielletynä ajankohtana kalastamiseen;
- 3) sallittua määrää suuremman saaliin ottamiseen;
- 4) sallittua määrää useampien pyydysten käyttämiseen;
- 5) vapautettavaksi määrätyn kalan pyytämiseen ja ottamiseen;
- 6) kalastamiseen kalastuskieltoalueella;
- 7) rauhoitetun kalalajin tai -kannan kalastamiseen;
- 8) jäljempänä 91 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta poikkeamiseen kalastuskilpailussa saadun saaliin osalta;

9) rapujen koesumputukseen 51 §:n 2 momentista poiketen.

Lupaa ei saa myöntää, jos se vaarantaisi tämän lain mukaisen tai sen nojalla annetun rajoituksen tarkoituksen taikka käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisen.

48 §

Pyydysten asettaminen ja merkintä

Kalanpyydystä ei saa asettaa veteen niin, että sen nielu on avoinna veden pinnan yläpuolella eikä myöskään säilyttää siten, että se aiheuttaa vaaraa riista- tai muille eläimille.

Pyyntiin asetetut kiinteät ja seisovat pyydykset on merkittävä siten, että ne ovat selvästi muiden vesistöissä liikkuvien havaittavissa. Pyydysten merkintään käytettäviä välineitä ei saa asettaa tai jättää veteen ilman pyydyksiä lukuun ottamatta kalastamista jäältä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin pyydyksiin tulee lisäksi merkitä pyydyksen asettajan nimi ja yhteystiedot sekä kalastusoikeuden osoittava merkki siten, että ne ovat havaittavissa ilman, että pyydystä tarvitsee nostaa vedestä. Kalastusoikeuden osoittavaa merkkiä ei tarvitse kuitenkaan kiinnittää pyydykseen sellaisilla alueilla, joilla kalastusoikeuden omistaja ei ole ottanut käyttöön kalastusoikeuden osoittavaa merkkijärjestelmää. **Kaupallisen kalastajan tulee lisäksi merkitä käytössään oleva kaupallisen kalastajan tunnusnumero edellä mainittujen yhteystietojen yhteyteen.**

Pyydysten asettamisesta ja merkinnästä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

49 §

Kaupalliseen kalastukseen tarkoitettut pyydykset

Ainoastaan kaupallisilla kalastajilla ja heidän lukuunsa toimivilla on kaupallista kalastusta harjoittaessaan oikeus käyttää kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä. Tällaisia pyydyksiä ovat trooli sekä muualla kuin leveysasteen 67°00'N pohjoispuolisissa vesissä verkot, joiden yhteen laskettu pituus on pyynti- tai vene kuntaa kohden enemmän kuin 240 metriä. Yleisellä vesialueella meressä ja Suomen talousvyöhykkeellä kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä ovat lisäksi:

1) isorysä; ja

2) pyynti- tai venekuntaa kohden koukkupydykset, joissa on yhteensä enemmän kuin 100 koukku.

Kaupallisten kalastajien ja heidän lukuunsa toimivien on 99 §:ssä tarkoitetun viranomaisen tai kalastuksenvalvojan sitä pyytäessä todistettava oikeutensa käyttää 1 momentissa tarkoitettuja pyydyksiä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kaupalliseen kalastukseen tarkoitettujen pyydysten rakenteesta ja teknisistä ominaisuuksista.

62 §

Sivusaalisilmoitus

Hylkeen ja pyöriäisen pyydykseen jäämisestä on pyydyksen haltijan viipymättä ilmoitettava Luonnonvarakeskukselle **ja saimaannorpan pyydykseen jäämisestä Metsähallitukselle.**

64 §

Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely

Vaelluskalavesistöllä tarkoitetaan sellaista vesialuetta, jota vaelluskalat käyttävät keskeisenä vaellustienään tai lisääntymisalueenaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan vaelluskalavesistöksi säätää myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu vesialue, jos se on tarpeen vaelluskalojen luontaisen elinkierron edellytysten luomiseksi.

Vaelluskalavesistöt sekä niiden koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä.

72 §

Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää **määräaikaisen** luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulkua vesistöissä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.

74 §

Kalojen ja rapujen istuttaminen

Kalojen istuttaminen on sallittu ainoastaan, jos kyseessä olevan lajin tai kannan istuttaminen kohdevesistöön sisältyy kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.

Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei vaikeuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukannan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöstä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.

Istutuksen tilaajan on ilmoitettava istutuksesta ~~kolmen~~ kuukauden kuluessa 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin. **Istutuksesta kirjattavista tiedoista ja istutuksen ilmoitustavasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.**

Edellä 1 momentissa säädetty ei kuitenkaan koske vesilain 3 luvun 14 §:n nojalla tehtäviä istutuksia.

79 §

Kalastonhoitomaksu ja sen tarkistaminen

Muunlaista kuin 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua kalastusta harjoittavan 18-64 vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksu on 45 euroa kalenterivuodelta, 15 euroa seitsemältä vuorokaudelta ja 6 euroa vuorokaudelta.

Todistus kalastonhoitomaksun suorittamisesta on pidettävä mukana kalastettaessa sekä vaadittaessa näytettävä 99 §:ssä tarkoitettulle viranomaiselle tai kalastuksenvälvoijalle.

Kalastonhoitomaksun suuruus tarkistetaan viisivuotiskausittain valtioneuvoston asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti. Maksun suuruus pyöristetään lähimpään täyteen euroon.

82 §

Maksuvarojen käyttö

Kalastonhoitomaksuina kertyneet varat käytetään:

- 1) kalavesien kestävä käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvälvonnasta aiheutuviin kustannuksiin;
- 2) kalatalousalueiden toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin;
- 3) kalatalousalan neuvontapalvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin;
- 4) **maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä sekä kalastusopastointiaan perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin vesialueen omistajille; sekä**
- 5) valtiolle ja Metsähallitukselle kalastonhoitomaksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin sekä 94 §:n 1 momentin 2–8 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

87 §

Rekisteröityminen

Kaupalliseksi kalastajaksi voi rekisteröityä luonnollinen henkilö, **luonnollisten henkilöiden muodostama yhteensiittymä** tai oikeushenkilö, jonka asuinpaikka tai kotipaikka sijaitsee Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella ja joka kalastaa Suomen alueella tai talousvyöhykkeellä taikka niillä vesillä, joissa Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan lainsäädännön perusteella saa kalastaa.

Kalataloushallinnon rekistereistä säädetään tarkemmin 11 luvussa. Rekisteröitymisessä noudatettavasta menettelystä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

88 §

Kaupallisten kalastajien ryhmät

Kaupalliset kalastajat jaetaan ryhmiin I ja II.

Ryhmään I kuuluvat:

1) luonnolliset henkilöt **tai heidän muodostamansa yhteensiittymät taikka oikeushenkilöt**, joiden itse pyytämän kalan tai siitä jalostettujen kalastustuotteiden myynnistä kolmen viimeksi kuluneen tilikauden aikana kertyneen **yhteensasketun** liikevaihdon keskiarvo ylittää arvonlisäverolain (1501/1993) 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän; sekä

2) luonnolliset henkilöt **tai heidän muodostamansa yhteensiittymät taikka oikeushenkilöt**, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman siitä, miten **itse pyydetyn** kalan tai siitä jalostettujen kalastustuotteiden myynnistä kertyvä **yhteensaskettu** liikevaihto ylittää arvonlisäverolain 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.

Ryhmään II kuuluvat muut kuin ryhmään I kuuluvat kaupalliset kalastajat. Lisäksi kalastaja sijoitetaan ryhmään II, jos 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu suunnitelma liikevaihdon kehittämisestä ei toteudu.

Kaupallisten kalastajien jako ryhmiin tehdään rekisteröitymisen yhteydessä ja tämän jälkeen **89 §:n 1 momentissa tarkoitetuin väliajoin**, tai kalastajan omasta pyynnöstä.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettun suunnitelman sisällöstä säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

89 §

Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättymisen

Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa **88 §:ssä tarkoitettun kaupallisten kalastajien ryhmään I kuuluvan kalastajan osalta enintään kolme vuotta kerrallaan ja ryhmään II kuuluvan kalastajan osalta**

enintään viisi vuotta kerrallaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päättymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.

90 §

Saaliiden ilmoittamisvelvollisuus

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksestaan päiväkirjaa ja vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan Luonnonvarakeskukselle pyytämänsä tai lukuunsa pyydytetyt saaliit **kalalajikohtaisesti, kalastamisalueet sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika.**

Merialueen kaupallisen kalastuksen saalisilmoituksiin sovelletaan Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä olevia säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta päiväkirjasta ja Luonnonvarakeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

91 §

Saaliin ensimyynti

Saaliin ensimyyntinä pidetään kauppaa, jossa kala myydään ensimmäisen kerran sen saaliiksi saamisen jälkeen. **Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske rapua.**

Muut kuin kaupalliset kalastajat eivät saa harjoittaa sisävesiltä kalastamansa tai lukuunsa kalastetun saaliin ensimyyntiä lukuun ottamatta suoraan lopulliselle kuluttajalle satunnaisesti myytävää vähäistä kala- tai rapua.

Merialueelta saadun saaliin ensimyyntistä ja sen rajoituksista säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä.

Kalataloushallinnon tietojärjestelmän käyttötarkoitus

Kalataloushallinnon tietojärjestelmää käytetään:

- 1) kalastuksen ja kalastuksenvalvojen valvontaan;
- 2) kalavarojen käytön ja hoidon suunnitteluun ja tehostamiseen;
- 3) kalastonhoitomaksujen seurantaan;
- 4) kalastonhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden kokonaismäärän selvittämiseen;
- ~~5) kalastajien osoitteiden selvittämiseen kalastonhoitomaksua koskevan tilillepanokortin lähettämiseksi;~~
- 5) kalastonhoitomaksuina kertyneiden varojen jakamiseen;
- 6) viranomaisen tiedottamiseen;
- 7) kalatalousneuvontaan;
- 8) kalastuksen sekä kalakantojen hoitoon liittyvien muiden tehtävien hoitamiseen; sekä
- 9) **kalataloutta koskeviin** suunnittelu-, valvonta- ja selvitystehtäviin, **velvoitetarkkailuihin**, tutkimukseen ja tilastojen laatimiseen.

Tietojärjestelmän tietoja voidaan luovuttaa opinnäytetyön tekemiseen, jos tietojen luovuttamista voidaan pitää tutkimussuunnitelman perusteella tarpeellisena ja jos tutkimustyöllä on vastuullinen ohjaaja tai siitä vastaava ryhmä. Tietojen luovutuksen edellytyksenä on lisäksi, etteivät yksittäistä henkilöä koskevat tiedot paljastu ulkopuolisille ja että henkilötiedot hävitetään, kun ne eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.

Tietojärjestelmän rakenne ja sisältö

Kalataloushallinnon tietojärjestelmä muodostuu:

- 1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, johon saadaan tallettaa kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta;
- 2) kalastonhoitomaksurekisteristä, johon merkitään niiden Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden nimet, **osoitteet** ja syntymäajat, joiden puolesta kalastonhoitomaksu on maksettu, suoritetun kalastonhoitomaksun määrä, maksuaika sekä aika, jolta kalastonhoitomaksu on maksettu;
- 3) omistajakorvausrekisteristä, johon merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot;

- 4) istutusrekisteristä, johon saadaan tallettaa jokaisesta kalanistutuksesta **istutuksen tilaajan** nimi, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika;
- 5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, johon merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot;
- 6) kalatalousalurekisteristä, johon merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt ja yhteystiedot;
- 7) kalastuksenvalvojarekisteristä, johon merkitään kalastuksenvalvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika; sekä
- 8) kalastuksensääteilyrekisteristä, johon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksenrajoituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto.

Rekistereihin saadaan tallettaa myös muita 93 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä tietoja sekä tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, ei kuitenkaan henkilötietoja.

107 §

Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue

Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kalatalousalueen, osakaskunnan, ~~tai~~ osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan **taikka vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivan kalastusoikeuden haltijan tai vuokraajan** valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.

Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viivytyksettä.

110 §

Muun kuin valvontaviranomaisen ja kalastuksenvalvojan tarkastus- ja talteenotto-oikeus

Osakaskunnan osakkaalla, ~~ja~~ osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla **sekä vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivalla kalastusoikeuden haltijalla ja vuokraajalla** on oikeus tarkastaa, että pyydys on 48 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla merkitty kalastusoikeuden osoittavalla merkillä.

Osakaskunnan osakkaalla, ~~ja~~ osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla **sekä vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivalla kalastusoikeuden haltijalla ja vuokraajalla** on oikeus ottaa talteen pyyntiin asetettu pyydys, jota ei ole merkitty 48 §:n 3 momentissa säädetyllä kalastusoikeuden osoittavalla merkillä, sekä siinä oleva saalis edellyttäen, että pyydyksen omistajaa ei tavoiteta tai tämä ei kehotuksesta huolimatta poista sitä ja saatavilla ei ole riittävää ja oikea-aikaista apua 99 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta

Kalastusrikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) käyttää 46 tai 49 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kiellettyä kalastustapaa, pyyntimenetelmää tai kalastusvälinettä, pitää kiellettyä kalastusvälinettä kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai muutoin siten, että se on pyyntiä varten helposti käsillä,
- 2) kalastaa alueella, jossa kalastaminen on 7, 52–54, 59, 65–68, 70 tai 71 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kielletty tai sitä on rajoitettu,
- 3) kalastaa 52 tai 53 §:n nojalla kiellettynä aikana tai 55 §:n nojalla tai kalastussäännössä säädettyinä rauhoitusaikana kalaa taikka sanottuna aikana pitää vedessä sen pyyntiin sopivaa pyydystä,
- 4) kalastaa 60 §:ssä tarkoitetun sopimuksen täytäntöönpanemiseksi asetetun rajoituksen vastaisesti,
- 5) pyydystää 56 §:n tai kalastussäännön vastaisesti ali- tai ylimitaista kalaa, tai ottaa kalan saaliiksi 52 tai 53 §:n nojalla säädetyn tai määrätyn taikka kalastussäännössä säädetyn kiellon **tai rajoituksen** vastaisesti,
- 6) laiminlyö 58 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn vapauttamisvelvollisuuden,
- 7) tuo maahan muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kalalajin tai sen kannan tai sukusoluja ilman 77 §:n 2 momentissa säädettyä lupaa tai lupaehdon vastaisesti,
- 8) istuttaa vesialueelle kalalajin tai sen kannan 73 tai 74 §:ssä tai 75 §:n nojalla säädetyn taikka kalastussäännön vastaisesti **tai laiminlyö 74 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden**,
- 9) laiminlyö 48 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn pyydyksen merkitsemisvelvollisuuden tai pitää pyydysmerkkiä vedessä 48 §:ssä säädetyn vastaisesti,
- 10) **rikkoo 90 §:ssä säädettyä saaliiden ilmoitusvelvollisuutta**, 91 §:ssä säädettyä kalan ensimyyntikieltoa **tai 55 §:ssä säädettyä rauhoitetun kalan myyntikieltoa**
- 11) säilyttää rapuja tai käyttää rapujen pyyntiin käytettäviä välineitä 51 §:n vastaisesti,
- 12) laiminlyö 62 §:ssä säädetyn sivusaalista koskevan ilmoitusvelvollisuuden taikka kalastussäännössä tai kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain [\(176/2017\) 7 §:ssä](#) säädetyn saalistietoa koskevan ilmoitusvelvollisuuden,
- 13) rikkoo 78 §:n nojalla säädettyjä kieltoja, ehtoja tai rajoituksia, tai
- 14) rikkoo kalastussäännössä säädettyä veneen- tai moottorinkäyttökieltoa tai **kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain 15 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa käyttää Tenojoen vesistön venerekisteriin rekisteröityä venettä Tenojoen vesistön ulkopuolella taikka 16 §:n 1 momentissa säädettyjä säännöksiä Tenojoelle rekisteröidyn veneen rekisterikilpien käytöstä,**

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kalastusrikkomuksesta* sakkoon.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 79 §:ssä tarkoitetun kalastonhoitomaksun suorittamisen tai kyseisen maksun suorittamista osoittavan todistuksen määräajassa esittämisen laiminlyönnistä säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa ([986/2016](#)).

Rangaistus luvattomasta pyynnistä säädetään [rikoslain 28 luvun 10 §:ssä](#). Rangaistus kalastusrikoksesta säädetään [rikoslain 48 a luvun 2 §:ssä](#). Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään [rikoslain 48 luvun 1 §:ssä](#).

119 §

Menettämisseuraamus

Sen lisäksi mitä rikoslain 10 luvussa säädetään, tämän lain 118 §:n 1 momentin 1-3 tai 5-6 kohdan taikka rikoslain 48a luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan vastaisesti lohen, järvilohen, ankeriaan, nahkiaisen, taimenen, harjuksen, nieriän taikka siian vaeltavan kannan yksilön pyytänyt on tuomittava menettämään valtiolle se arvo, joka kalalla lajinsa edustajana on. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin mainittujen kalalajien ohjeellisista arvoista.

133 §

Muut siirtymäsäännökset

Kumotun lain 11 §:n 3 momentin, 26 §:n, 32 §:n 2 ja 3 momentin, 35 §:n, 37 §:n 2 momentin, 43 ja 46 §:n nojalla asetetut kalastusalueen kalastuksen rajoittamista koskevat päätökset ja määräykset jäävät voimaan, kunnes toisin säädetään, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi tämän lain voimaantulosta.

Ennen tämän lain voimaantuloa kertyneisiin viehekalastus- ja kalastuksenhoitomaksuihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä, ellei tämän lain säännöksistä muuta johdu.

Kumotun lain nojalla myönnetyt luvat jäävät voimaan lupaehtojen mukaisesti.

Tämän lain estämättä ne kalastusoikeuden vuokraamista tai muuta luovuttamista koskevat sopimukset ja muut sopimukset, jotka on tehty kumotun lain nojalla ennen tämän lain voimaantuloa, pysyvät voimassa.

Kumotun lain 11 §:n nojalla määrätyt onginta- ja pilkintä- sekä viehekalastuskiellot jäävät voimaan ja koskevat tässä laissa tarkoitettua onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta.

Kumotun lain 97 §:n nojalla annetut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kalastusvalvojia koskevat hyväksymispäätökset ovat voimassa päätöksissä asetetun ajanjakson loppuun saakka.

Edellä 74 §:n 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sisällyttämättömien istutusten suorittaminen on sallittu ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa 30 päivänä kesäkuuta 2021 asti lukuun ottamatta uuden lajin tai kannan kotiutusistutusta.

Seuraavat asetukset jäävät voimaan:

- 1) eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla annettu valtioneuvoston asetus (295/2011);
- 2) verkkokalastuksen rajoittamisesta saimaannorpan poikasten suojelemiseksi annettu valtioneuvoston asetus (294/2011);

- 3) lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa annettu valtioneuvoston asetus (190/2008);
- 4) Tenojoen, Näättämojoen, Paatsjoen, Tuulomajoen ja Uutuanjoen vesistöalueiden suojaamisesta Gyrodactylus salaris -loisen leviämiseltä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (1376/2004);
- 5) Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä annettu asetus (405/1990).

VNa eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 295/2011 on kumottu VNa:lla eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 259/2016 ja VNa lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa 190/2008 on kumottu VNa:lla 347/2016, ks. VNa lohenkalastuksen rajoituksista 236/2017. A Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä 405/1990 on kumottu VNa:lla kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä 297/2017.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

Mitä 89 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen erillistä päätöstä myös ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen kaupallisen kalastajan rekisteröinnin voimassaoloon.

Helsingissä päivänä kuuta 2018

Pääministeri

Maa- ja metsätalousministeri

LAKIEHDOTUS

kalastuslain muuttamisesta

Laki**kalastuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalastuslain (379/2015) 4 §:n 4 kohta, 7, 10, 24, 42, 46-49, 62, 64, 72, 74, 79, 82, 87-91, 93, 94, 107, 110, 118 ja 133 §, sellaisina kuin niistä ovat 79 § osaksi laissa 970/2017, 118 § osaksi laissa 997/2016 ja 177/2017 sekä 133 § osaksi laissa 970/2017, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 997/2016 kumotun 119 §:n tilalle uusi 119 § seuraavasti:

<i>Voimassa oleva laki</i>	<i>Ehdotus</i>
<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Määritelmät</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitetaan:</p> <p>-----</p> <p>4) vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella vesistön sellaista aluetta, jossa:</p> <p>a) vesi virtaa silmin havaittavasti alavirtaan päin; ja</p> <p>b) virtapaikan ylävesi on alavettä ylempänä;</p> <p>-----</p>	<p style="text-align: center;">4 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Määritelmät</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitetaan:</p> <p>-----</p> <p>4) vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella vesistön koskea tai vastaavaa voimakasta virta-aluetta sekä näiden yhteydessä olevaa kosken tai voimakkaan virta-alueen niskaa ja loppuliukua;</p> <p>-----</p>
<p style="text-align: center;">7 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Yleiskalastusoikeudet</i></p> <p>Jokaisella on oikeus veloituksetta onkia ja pilkkiä sekä kalastaa silakkaa yhdellä vavalla siimaan kiinnitetyillä pystysuunnassa liikuteltavilla koukuilla.</p> <p>Jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 65 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta. Kalastonhoitomaksusta ja sen suorittamisesta säädetään 9 luvussa.</p>	<p style="text-align: center;">7 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Yleiskalastusoikeudet</i></p> <p>Jokaisella on oikeus veloituksetta onkia ja pilkkiä sekä kalastaa silakkaa yhdellä vavalla siimaan kiinnitetyillä pystysuunnassa liikuteltavilla koukuilla.</p> <p>Jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 65 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta. Kalastonhoitomaksusta ja sen suorittamisesta säädetään 9 luvussa.</p>

<p>Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut oikeudet eivät koske vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita, eivätkä niitä vesialueita, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty. Onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskilpailuja sekä muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia varten on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa.</p> <p>Edellä 1–3 momentissa säädettyä sovelletaan myös valtion omistamilla vesialueilla.</p>	<p>Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut oikeudet eivät koske vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita, eivätkä niitä vesialueita, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty. Onginta-, pilkintä- ja viehekalastuskilpailuja sekä muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia varten on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita sellaiselle kalastuskilpailulle, jossa kilpailijat kalastavat 1 tai 2 momentissa tarkoitetun oikeuden nojalla kilpailun järjestäjän toimesta määritetyllä vesialueella, joka on koko Suomi tai muu yli 1000 neliökilometrin kokoinen vesialue.</p> <p>Edellä 1–3 momentissa säädettyä sovelletaan myös valtion omistamilla vesialueilla.</p>
<p style="text-align: center;">10 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikeus Ylä-Lapin kalastuslupa</i></p> <p>Henkilöllä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Enontekiö, Inari tai Utsjoki, on oikeus saada Metsähallitukselta korvauksetta lupa kalastukseen edellä mainituissa kunnissa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla vesialueilla.</p> <p>Edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa on henkilökohtainen ja se annetaan enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lupa ei koske Teno- ja Näätämöjoen vesistön lohen ja taimenen nousualueita, Tuulomajoen ja Paatsjoen vesistöjen lohen ja taimenen nousualueita eikä Tornion- ja Ounasjoen vesistöjen lohen ja taimenen nousualueita, joita koskevat erilliset luvat valtion vesialueille myöntää Metsähallitus.</p>	<p style="text-align: center;">10 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Oikeus Ylä-Lapin kalastuslupa</i></p> <p>Henkilöllä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Enontekiö, Inari tai Utsjoki, on oikeus saada Metsähallitukselta korvauksetta lupa kalastukseen edellä mainituissa kunnissa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla vesialueilla. Lupa on henkilökohtainen ja se annetaan enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.</p> <p>Edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa ei koske Teno-, Näätämö-, Tuuloma-, Paats-, Tornion- eikä Ounasjoen vesistöjen lohen eikä taimenen nousualueita. Näillä alueilla 1 momentissa tarkoitettulla henkilöllä on oikeus lunastaa Metsähallitukselta omakustannusarvoa vastaavalla maksulla henkilökohtainen kausilupa, joka oikeuttaa Metsähallituksen asettamien lupaehtojen puitteissa viehekalastukseen henkilön kotikunnassa sijaitsevilla valtiolle kuuluvilla lohen sekä taimenen nousualueilla. Metsähallituksen kausiluvulle asettamat lupaehdot, joita ovat kalastajakohtaiset saaliskiintiöt, saaliin raportointivelvollisuus sekä muut yleiset ja lupa-aluekohtaiset kalastusrajoitukset, vahvistetaan kausiluvussa. Alle 18-vuotiaille voidaan myöntää kausilupa maksutta tai omakustannusarvoa vastaavaa maksua alemmalla hinnalla.</p> <p>Edellä 2 momentissa tarkoitetuilla lohen sekä taimenen nousualueilla tapahtuvasta kalastuksesta osa varataan myönnettäväksi Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) 18 §:n 2 momentissa tarkoitettuina aluekohtaisina kalastuskiintiöinä.</p>

<p>Tarkempia säännöksiä edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen lupien antamisesta ja käytöstä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p>	<p>Tarkempia säännöksiä edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen lupien myöntämisestä ja käytöstä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p>
<p style="text-align: center;">24 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalatalousalueiden tehtävät</i></p> <p>Kalatalousalueen tehtävät ovat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu; 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyin suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta; 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus; 4) kalastuksenvalvonnan järjestäminen; 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen; 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin; 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät; 8) viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille; 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosoajaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät. 	<p style="text-align: center;">24 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalatalousalueiden tehtävät</i></p> <p>Kalatalousalueen tehtävät ovat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu; 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyin suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta; 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus; 4) kalastuksenvalvonnan järjestäminen; 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen; 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin; 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät; 8) maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä sekä kalastusopastominnasta maksettavien korvausvarojen jako vesialueen omistajille; 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosoajaukseen sekä tähän lakiin perustuvat tehtävät.
<p style="text-align: center;">25 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalatalousalueen yleiskokous</i></p> <p>Kalatalousalueen päätösvaltaa käyttää yleiskokous.</p> <p>Seuraavilla kalatalousalueen jäsenillä on oikeus yhteen edustajaan yleiskokouksessa:</p>	<p style="text-align: center;">25 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalatalousalueen yleiskokous</i></p> <p>Kalatalousalueen päätösvaltaa käyttää yleiskokous.</p> <p>Seuraavilla kalatalousalueen jäsenillä on oikeus yhteen edustajaan yleiskokouksessa:</p>

<p>1) osakaskunta, jossa on vesialuetta vähintään 50 hehtaaria;</p> <p>2) osakaskuntiin kuulumattomien, pinta-alaltaan vähintään 50 hehtaarin kokoisten vesialueiden omistajat;</p> <p>3) sellaiset kalatalousalueeseen kuuluvien osakaskuntien tai osakaskuntiin kuulumattomien vesialueiden omistajien yhteenliittymät, joiden hallinnoimien vesialueiden yhteenlaskettu pinta-ala on vähintään 50 hehtaaria; joessa kuitenkin vähintään 30 hehtaaria;</p> <p>4) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallinen kalastusalan järjestö, lukuun ottamatta vapaa-ajan kalastajia edustavaa järjestöä, jolla on oikeus kahteen edustajaan.</p> <p>Erityisperusteisten kalastusetuksien haltijoilla on oikeus yleiskokouksessa yhteen yhteiseen edustajaan.</p> <p>Kalatalousalueen yleiskokouksessa on kullakin vähintään 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kolme ääntä, vähintään 500 mutta alle 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kaksi ääntä sekä muita jäseniä edustavilla edustajilla yksi ääni. Rekisteröidyillä alueellisilla yhdistyksillä, joiden tarkoituksena on ympäristön- tai luonnonsuojelun edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kalastusalue tai osa siitä sijaitsee sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjillä on kalatalousalueen yleiskokouksessa oikeus yhteen edustajaan, jolla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.</p> <p>Kalatalousalueella on oikeus kutsua yleiskokoukseen asiantuntijoita, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.</p>	<p>1) osakaskunta, jossa on vesialuetta vähintään 50 hehtaaria;</p> <p>2) osakaskuntiin kuulumattomien, pinta-alaltaan vähintään 50 hehtaarin kokoisten vesialueiden omistajat;</p> <p>3) sellaiset kalatalousalueeseen kuuluvien osakaskuntien tai osakaskuntiin kuulumattomien vesialueiden omistajien yhteenliittymät, joiden hallinnoimien vesialueiden yhteenlaskettu pinta-ala on vähintään 50 hehtaaria; joessa kuitenkin vähintään 30 hehtaaria;</p> <p>4) 23 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallinen kalastusalan järjestö, lukuun ottamatta vapaa-ajan kalastajia edustavaa järjestöä, jolla on oikeus kahteen edustajaan.</p> <p>Erityisperusteisten kalastusetuksien haltijoilla on oikeus yleiskokouksessa yhteen yhteiseen edustajaan.</p> <p>Kalatalousalueen yleiskokouksessa on kullakin vähintään 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kolme ääntä, vähintään 500 mutta alle 1 000 hehtaarin vesialueomaisuutta edustavalla edustajalla kaksi ääntä sekä muita jäseniä edustavilla edustajilla yksi ääni. Rekisteröidyillä alueellisilla yhdistyksillä, joiden tarkoituksena on ympäristön- tai luonnonsuojelun edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kalatalousalue tai osa siitä sijaitsee sekä saamelaisten kotiseutualueella Saamelaiskäräjillä on kalatalousalueen yleiskokouksessa oikeus yhteen edustajaan, jolla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.</p> <p>Kalatalousalueella on oikeus kutsua yleiskokoukseen asiantuntijoita, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.</p>
<p style="text-align: center;">42 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Osakaskunnan kalastusoikeuden jakaminen</i></p> <p>Oikeus osakaskunnan vesialueen käyttöön määräytyy pyydysyksiköiden perusteella. Pyydysyksiköitä jaettaessa on otettava huomioon yhteisen vesialueen osakkaat sekä muut, joilla on oikeus harjoittaa kalastusta sanotulla vesialueella.</p>	<p style="text-align: center;">42 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Osakaskunnan kalastusoikeuden jakaminen</i></p> <p>Oikeus osakaskunnan vesialueen käyttöön määräytyy pyydysyksiköiden perusteella. Pyydysyksiköitä jaettaessa on otettava huomioon yhteisen vesialueen osakkaat sekä muut, joilla on oikeus harjoittaa kalastusta sanotulla vesialueella. Pyydykselle tai kalastustavalle asetettavan pyydysyksikköarvon on vastattava sen pyyntitehokkuutta suhteessa mui-</p>

<p>Jollei kalaveden käytöstä muuta osakaskunnassa päätetä, pyydysyksiköt jakautuvat yhteisen kalaveden osakkaiden kesken heidän vesialueosuuksiensa mukaisesti. Osakaskunta voi antaa tarkempia määryksiä osakkaille kuuluvan kalastusoikeuden käytämisestä.</p>	<p>hin pyydyksiin ja kalastustapoihin. Pyydysyksiköitä jaettaessa sekä pyydysyksikköarvoja asetettaessa ei saa loukata osakkaiden yhdenvertaisuutta.</p> <p>Jollei kalaveden käytöstä muuta osakaskunnassa päätetä, pyydysyksiköt jakautuvat yhteisen kalaveden osakkaiden kesken heidän vesialueosuuksiensa mukaisesti. Osakaskunta voi antaa tarkempia määryksiä osakkaille kuuluvan kalastusoikeuden käytämisestä.</p>
<p style="text-align: center;">46 §</p> <p><i>Kielletyt kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet</i></p> <p>Seuraavat kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet ovat kiellettyjä kalastuksessa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) räjähdyksellä tai muulla tavalla aikaansaatu paine; 2) ampuma-aseet; 3) huumaavat, myrkylliset tai muutoin vettä pilaavat aineet; 4) sähkövirta; 5) koukun tahallinen tartuttaminen kalaan ulkopuolelta; 6) atrain, harppuuna tai niihin verrattava terä, koukku tai kärjellä varustettu väline sekä kalastus tulta tai valoa käyttäen haavilla vaelluskalavesistön joessa, koski- ja virta-alueilla sekä 15 päivästä huhtikuuta 31 päivään toukokuuta muissakin vesissä; 7) vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella onginta, pilkintä ja kalastus harrilaudalla; 8) verkko, joka ajelehtii virtausten mukana tai alukseen kiinnitettyinä; 9) muut pyydykset ja laitteet sekä kalastustavat, jotka tarpeettomasti vahingoittavat tai tappavat kaloja taikka vaarantavat kalakannan säilymistä tai ovat haitallisia luonnon monimuotoisuudelle. <p>Kiellettyjä kalastusvälineitä ei saa säilyttää kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai pitää pyyntiä</p>	<p style="text-align: center;">46 §</p> <p><i>Kielletyt kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet</i></p> <p>Seuraavat kalastustavat, pyyntimenetelmät ja kalastusvälineet ovat kiellettyjä kalastuksessa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) räjähdyksellä tai muulla tavalla aikaansaatu paine; 2) ampuma-aseet; 3) huumaavat, myrkylliset tai muutoin vettä pilaavat aineet; 4) sähkövirta; 5) koukun tahallinen tartuttaminen kalaan ulkopuolelta; 6) atrain, harppuuna tai niihin verrattava terä, koukku tai kärjellä varustettu väline sekä kalastus tulta tai valoa käyttäen haavilla vaelluskalavesistön joessa, koski- ja virta-alueilla sekä 15 päivästä huhtikuuta 31 päivään toukokuuta muissakin vesissä; 7) vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella onginta, pilkintä, ja kalastus harrilaudalla sekä luonnollisen syötin käyttäminen kalastuksessa; 8) verkko, joka ajelehtii virtausten mukana tai alukseen kiinnitettyinä; 9) muut pyydykset ja laitteet sekä kalastustavat, jotka tarpeettomasti vahingoittavat tai tappavat kaloja taikka vaarantavat kalakannan säilymistä tai ovat haitallisia luonnon monimuotoisuudelle. <p>Kiellettyjä kalastusvälineitä ei saa säilyttää kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai pitää pyyntiä</p>

<p>tiä varten helposti käsillä. Metsästykseseen käytettävän ampuma-aseen kuljettaminen on kuitenkin sallittu.</p> <p>Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kielletyistä kalastustavoista, pyyntimenetelmistä ja kalastusvälineistä, kiellettyjen pyydysten rakenteesta sekä langasta kudottujen pyydysten solmuvälin ja pyydysten muiden ominaisuuksien mittaamisesta.</p>	<p>varten helposti käsillä. Metsästykseseen käytettävän ampuma-aseen kuljettaminen on kuitenkin sallittu.</p> <p>Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kielletyistä kalastustavoista, pyyntimenetelmistä ja kalastusvälineistä, kiellettyjen pyydysten rakenteesta sekä langasta kudottujen pyydysten solmuvälin ja pyydysten muiden ominaisuuksien mittaamisesta.</p>
<p style="text-align: center;">47 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen poikkeuslupa</i></p> <p>E Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeusluvan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kielletyn kalastustavan, pyyntimenetelmän tai kalastusvälineen käyttöön tai säilyttämiseen; 2) kiellettyinä ajankohtana kalastamiseen; 3) sallittua määrää suuremman saaliin ottamiseen; 4) sallittua määrää useampien pyydysten käyttämiseen; 5) vapautettavaksi määrätyn kalan pyytämiseen ja ottamiseen; 6) kalastamiseen kalastuskieltoalueella; 7) rauhoitetun kalalajin tai -kannan kalastamiseen; 8) jäljempänä 91 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta poikkeamiseen kalastuskilpailussa saadun saaliin osalta. <p>Lupaa ei saa myöntää, jos se vaarantaisi tämän lain mukaisen tai sen nojalla annetun rajoituksen tarkoituksen taikka käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisen.</p>	<p style="text-align: center;">47 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen poikkeuslupa</i></p> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi siirtoistutusta, kalanviljelytoimintaa, tutkimustyötä, kalastusperinteen ylläpitämistä, kalataloudellisten velvoitteiden toimeenpanemista tai hyödyntämistä taikka muuta kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvää tarkoitusta varten perustellusta syystä myöntää poikkeusluvan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kielletyn kalastustavan, pyyntimenetelmän tai kalastusvälineen käyttöön tai säilyttämiseen; 2) kiellettyinä ajankohtana kalastamiseen; 3) sallittua määrää suuremman saaliin ottamiseen; 4) sallittua määrää useampien pyydysten käyttämiseen; 5) vapautettavaksi määrätyn kalan pyytämiseen ja ottamiseen; 6) kalastamiseen kalastuskieltoalueella; 7) rauhoitetun kalalajin tai -kannan kalastamiseen; 8) jäljempänä 91 §:n 2 momentissa säädetystä kiellosta poikkeamiseen kalastuskilpailussa saadun saaliin osalta; <p>9) rapujen koesumputukseen 51 §:n 2 momentista poiketen.</p> <p>Lupaa ei saa myöntää, jos se vaarantaisi tämän lain mukaisen tai sen nojalla annetun rajoituksen tarkoituksen taikka käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumisen.</p>

<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Pyydysten asettaminen ja merkintä</i></p> <p>Kalanpyydystä ei saa asettaa veteen niin, että sen nielu on avoinna veden pinnan yläpuolella eikä myöskään säilyttää siten, että se aiheuttaa vaaraa riista- tai muille eläimille.</p> <p>Pyyntiin asetetut kiinteät ja seisovat pyydykset on merkittävä siten, että ne ovat selvästi muiden vesistöissä liikkuvien havaittavissa. Pyydysten merkintään käytettäviä välineitä ei saa asettaa tai jättää veteen ilman pyydyksiä lukuun ottamatta kalastamista jäältä.</p> <p>Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin pyydyksiin tulee lisäksi merkitä pyydyksen asettajan nimi ja yhteystiedot sekä kalastusoikeuden osoittava merkki siten, että ne ovat havaittavissa ilman, että pyydystä tarvitsee nostaa vedestä. Kalastusoikeuden osoittavaa merkkiä ei tarvitse kuitenkaan kiinnittää pyydykseen sellaisilla alueilla, joilla kalastusoikeuden omistaja ei ole ottanut käyttöön kalastusoikeuden osoittavaa merkkijärjestelmää.</p> <p>Pyydysten asettamisesta ja merkinnästä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.</p>	<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Pyydysten asettaminen ja merkintä</i></p> <p>Kalanpyydystä ei saa asettaa veteen niin, että sen nielu on avoinna veden pinnan yläpuolella eikä myöskään säilyttää siten, että se aiheuttaa vaaraa riista- tai muille eläimille.</p> <p>Pyyntiin asetetut kiinteät ja seisovat pyydykset on merkittävä siten, että ne ovat selvästi muiden vesistöissä liikkuvien havaittavissa. Pyydysten merkintään käytettäviä välineitä ei saa asettaa tai jättää veteen ilman pyydyksiä lukuun ottamatta kalastamista jäältä.</p> <p>Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin pyydyksiin tulee lisäksi merkitä pyydyksen asettajan nimi ja yhteystiedot sekä kalastusoikeuden osoittava merkki siten, että ne ovat havaittavissa ilman, että pyydystä tarvitsee nostaa vedestä. Kalastusoikeuden osoittavaa merkkiä ei tarvitse kuitenkaan kiinnittää pyydykseen sellaisilla alueilla, joilla kalastusoikeuden omistaja ei ole ottanut käyttöön kalastusoikeuden osoittavaa merkkijärjestelmää. Kaupallisen kalastajan tulee lisäksi merkitä käytössään oleva kaupallisen kalastajan tunnusnumero edellä mainittujen yhteystietojen yhteyteen.</p> <p>Pyydysten asettamisesta ja merkinnästä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.</p>
<p style="text-align: center;">49 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kaupalliseen kalastukseen tarkoitetut pyydykset</i></p> <p>Ainoastaan kaupallisilla kalastajilla ja heidän lukuunsa toimivilla on kaupallista kalastusta harjoittaessaan oikeus käyttää kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä. Tällaisia pyydyksiä ovat trooli sekä muualla kuin leveysasteen 67°00'N pohjoispuolisissa vesissä verkot, joiden yhteen laskettu pituus on pyynti- tai venekuntaa kohden enemmän kuin 240 metriä. Yleisellä vesialueella meressä ja Suomen talousvyöhykkeellä kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä ovat lisäksi:</p> <p>1) isorysä; ja</p>	<p style="text-align: center;">49 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kaupalliseen kalastukseen tarkoitetut pyydykset</i></p> <p>Ainoastaan kaupallisilla kalastajilla ja heidän lukuunsa toimivilla on kaupallista kalastusta harjoittaessaan oikeus käyttää kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä. Tällaisia pyydyksiä ovat trooli sekä muualla kuin leveysasteen 67°00'N pohjoispuolisissa vesissä verkot, joiden yhteen laskettu pituus on pyynti- tai venekuntaa kohden enemmän kuin 240 metriä. Yleisellä vesialueella meressä ja Suomen talousvyöhykkeellä kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä ovat lisäksi:</p> <p>1) isorysä; ja</p>

<p>2) pyynti- tai venekuntaa kohden koukkupydykset, joissa on yhteensä enemmän kuin 100 koukku.</p> <p>Kaupallisten kalastajien ja heidän lukuunsa toimivien on 99 §:ssä tarkoitetun viranomaisen tai kalastuksenvalvojan sitä pyytäessä todistettava oikeutensa käyttää 1 momentissa tarkoitettuja pyydyksiä.</p> <p>Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kaupalliseen kalastukseen tarkoitettujen pyydysten rakenteesta ja teknisistä ominaisuuksista.</p>	<p>2) pyynti-tai venekuntaa kohden koukkupydykset, joissa on yhteensä enemmän kuin 100 koukku.</p> <p>Kaupallisten kalastajien ja heidän lukuunsa toimivien on 99 §:ssä tarkoitetun viranomaisen tai kalastuksenvalvojan sitä pyytäessä todistettava oikeutensa käyttää 1 momentissa tarkoitettuja pyydyksiä.</p> <p>Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kaupalliseen kalastukseen tarkoitettujen pyydysten rakenteesta ja teknisistä ominaisuuksista.</p>
<p style="text-align: center;">62 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Sivusaalisilmoitus</i></p> <p>Hylkeen ja pyöriäisen pyydykseen jäämisestä on pyydyksen haltijan viipymättä ilmoitettava Luonnonvarakeskukselle.</p>	<p style="text-align: center;">62 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Sivusaalisilmoitus</i></p> <p>Hylkeen ja pyöriäisen pyydykseen jäämisestä on pyydyksen haltijan viipymättä ilmoitettava Luonnonvarakeskukselle ja saimaannorpan pyydykseen jäämisestä Metsähallitukselle.</p>
<p style="text-align: center;">64 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely</i></p> <p>Vaelluskalavesistöllä tarkoitetaan sellaista vesialuetta, jota vaelluskalat käyttävät keskeisenä vaellustienään tai lisääntymisalueenaan.</p> <p>Valtioneuvoston asetuksella voidaan vaelluskalavesistöksi säätää myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu vesialue, jos se on tarpeen vaelluskalojen luontaisen elinkierron edellytysten luomiseksi.</p> <p>Vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä</p>	<p style="text-align: center;">64 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Vaelluskalavesistöjen sekä koski- ja virta-alueiden määrittely</i></p> <p>Vaelluskalavesistöllä tarkoitetaan sellaista vesialuetta, jota vaelluskalat käyttävät keskeisenä vaellustienään tai lisääntymisalueenaan.</p> <p>Valtioneuvoston asetuksella voidaan vaelluskalavesistöksi säätää myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu vesialue, jos se on tarpeen vaelluskalojen luontaisen elinkierron edellytysten luomiseksi.</p> <p>Vaelluskalavesistöt sekä niiden koski- ja virta-alueen rajat voidaan määrittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä.</p>
<p style="text-align: center;">72 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä</i></p> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tilapäisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai</p>	<p style="text-align: center;">72 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Poikkeus kiellosta kalastaa jokisuualueella, kalaväylässä sekä kalatiessä</i></p> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää määräaikaisen luvan 66, 68 tai 71 §:n mukaan kiellettyyn kalastukseen, jos tällainen toimenpide on välttämätön yleisen kalatalousedun turvaamiseksi tai</p>

<p>muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulua vesistöissä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.</p>	<p>muusta erityisestä syystä, eikä vaaranna kalan kulua vesistöissä tai käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamista.</p>
<p style="text-align: center;">74 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalojen ja rapujen istuttaminen</i></p> <p>Kalojen istuttaminen on sallittu ainoastaan, jos kyseessä olevan lajin tai kannan istuttaminen kohdevesistöön sisältyy kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.</p> <p>Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei aiheuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.</p> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöistä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.</p> <p>Istuttajan on ilmoitettava istutuksesta kolmen kuukauden kuluessa 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin. Istutuksesta kirjattavista tiedoista säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p> <p>Edellä 1 momentissa säädetty ei kuitenkaan koske vesilain 3 luvun 14 §:n nojalla tehtäviä istutuksia.</p>	<p style="text-align: center;">74 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalojen ja rapujen istuttaminen</i></p> <p>Kalojen istuttaminen on sallittu ainoastaan, jos kyseessä olevan lajin tai kannan istuttaminen kohdevesistöön sisältyy kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.</p> <p>Uuden lajin tai kannan kotiutusistutukseen sekä kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määrittämättömään istutukseen on saatava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos istutus ei aiheuta kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista eikä vaaranna kohdevesistön kala- tai rapukan elinvoimaisena säilymistä taikka luonnon monimuotoisuutta.</p> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää istutusten tekemisen sellaisesta vesistöistä tai vesiviljelylaitoksesta, johon liittyy riski kala- tai raputautien leviämiseen luonnonvesiin.</p> <p>Istutuksen tilaajan on ilmoitettava istutuksesta kolmen kuukauden kuluessa 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin. Istutuksesta kirjattavista tiedoista ja istutuksen ilmoitustavasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p> <p>Edellä 1 momentissa säädetty ei kuitenkaan koske vesilain 3 luvun 14 §:n nojalla tehtäviä istutuksia.</p>
<p style="text-align: center;">79 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalastonhoitomaksu ja sen tarkistaminen</i></p> <p>Muunlaista kalastusta kuin onkimista tai pilkkimistä harjoittavan 18–64-vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksu on 45 euroa kalenterivuodelta, 15 euroa seitsemältä vuorokaudelta ja 6 euroa vuorokaudelta. (19.12.2017/970)</p> <p>Todistus kalastonhoitomaksun suorittamisesta on pidettävä mukana kalastettaessa sekä vaadittaessa näytettävä 99 §:ssä tarkoitettulle viranomaiselle tai kalastuksenvalvojalle.</p>	<p style="text-align: center;">79 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalastonhoitomaksu ja sen tarkistaminen</i></p> <p>Muunlaista kuin 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua kalastusta harjoittavan 18-64 vuotiaan henkilön on suoritettava valtiolle kalastonhoitomaksu. Kalastonhoitomaksu on 45 euroa kalenterivuodelta, 15 euroa seitsemältä vuorokaudelta ja 6 euroa vuorokaudelta.</p> <p>Todistus kalastonhoitomaksun suorittamisesta on pidettävä mukana kalastettaessa sekä vaadittaessa näytettävä 99 §:ssä tarkoitettulle viranomaiselle tai kalastuksenvalvojalle.</p>

<p>Kalastonhoitomaksun suuruus tarkistetaan viisivuotiskausittain valtioneuvoston asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti. Maksun suuruus pyöristetään lähimpään täyteen euroon.</p>	<p>Kalastonhoitomaksun suuruus tarkistetaan viisivuotiskausittain valtioneuvoston asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti. Maksun suuruus pyöristetään lähimpään täyteen euroon.</p>
<p style="text-align: center;">82 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Maksuvarojen käyttö</i></p> <p>Kalastonhoitomaksuina kertyneet varat käytetään:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kalavesien kestävän käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin; 2) kalatalousalueiden toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin; 3) kalatalousalan neuvontapalvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin; 4) kalavesien yleiskalastusoikeuksien hyödyntämiseen sekä kalastusopastointaan perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin vesialueen omistajille; sekä 5) valtiolle ja Metsähallitukselle kalastonhoitomaksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen. <p>Maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja 94 §:n 1 momentin 2–8 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen.</p>	<p style="text-align: center;">82 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Maksuvarojen käyttö</i></p> <p>Kalastonhoitomaksuina kertyneet varat käytetään:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kalavesien kestävän käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin; 2) kalatalousalueiden toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin; 3) kalatalousalan neuvontapalvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin; 4) maksullisten yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä sekä kalastusopastointaan perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin vesialueen omistajille; sekä 5) valtiolle ja Metsähallitukselle kalastonhoitomaksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen. <p>Maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin sekä 94 §:n 1 momentin 2–8 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen.</p>
<p style="text-align: center;">87 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Rekisteröityminen</i></p> <p>Kaupalliseksi kalastajaksi voi rekisteröityä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka asuinpaikka tai kotipaikka sijaitsee Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella ja joka kalastaa Suomen alueella tai talousvyöhykkeellä taikka niillä vesillä, joissa Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan lainsäädännön perusteella saa kalastaa.</p> <p>Kalataloushallinnon rekistereistä säädetään tarkemmin 11 luvussa. Rekisteröitymisessä noudatettavasta menettelystä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p>	<p style="text-align: center;">87 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Rekisteröityminen</i></p> <p>Kaupalliseksi kalastajaksi voi rekisteröityä luonnollinen henkilö, luonnollisten henkilöiden muodostama yhteenliittymä tai oikeushenkilö, jonka asuinpaikka tai kotipaikka sijaitsee Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion alueella ja joka kalastaa Suomen alueella tai talousvyöhykkeellä taikka niillä vesillä, joissa Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevan lainsäädännön perusteella saa kalastaa.</p> <p>Kalataloushallinnon rekistereistä säädetään tarkemmin 11 luvussa. Rekisteröitymisessä noudatettavasta menettelystä voidaan säätää tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p>

<p style="text-align: center;">88 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kaupallisten kalastajien ryhmät</i></p> <p>Kaupalliset kalastajat jaetaan ryhmiin I ja II.</p> <p>Ryhmään I kuuluvat:</p> <p>1) luonnolliset henkilöt tai yhteisöt, joiden itse pyytämän kalan tai siitä jalostettujen kalastustuotteiden myynnistä kolmen viimeksi kuluneen tilikauden aikana kertyneen liikevaihdon keskiarvo ylittää arvonlisäverolain (1501/1993) 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän; sekä</p> <p>2) luonnolliset henkilöt tai yhteisöt, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman siitä, miten kalan tai siitä jalostettujen kalastustuotteiden myynnistä kertyvä liikevaihto ylittää arvonlisäverolain 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.</p> <p>Ryhmään II kuuluvat muut kuin ryhmään I kuuluvat kaupalliset kalastajat. Lisäksi kalastaja sijoitetaan ryhmään II, jos 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu suunnitelma liikevaihdon kehittymisestä ei toteudu.</p> <p>Kaupallisten kalastajien jako ryhmiin tehdään rekisteröitymisen yhteydessä ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein, tai kalastajan omasta pyynnöstä.</p> <p>Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettun suunnitelman sisällöstä säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p>	<p style="text-align: center;">88 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kaupallisten kalastajien ryhmät</i></p> <p>Kaupalliset kalastajat jaetaan ryhmiin I ja II.</p> <p>Ryhmään I kuuluvat:</p> <p>1) luonnolliset henkilöt tai heidän muodostamansa yhteenliittymät taikka oikeushenkilöt, joiden itse pyytämän kalan tai siitä jalostettujen kalastustuotteiden myynnistä kolmen viimeksi kuluneen tilikauden aikana kertyneen yhteenlasketun liikevaihdon keskiarvo ylittää arvonlisäverolain (1501/1993) 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän; sekä</p> <p>2) luonnolliset henkilöt tai heidän muodostamansa yhteenliittymät taikka oikeushenkilöt, jotka ovat ryhtyneet tai ryhtyvät rekisteröitymisvuonna tai tätä edeltävänä vuotena harjoittamaan kaupallista kalastusta ja esittävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman siitä, miten itse pyydetyn kalan tai siitä jalostettujen kalastustuotteiden myynnistä kertyvä yhteenlaskettu liikevaihto ylittää arvonlisäverolain 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän viimeistään kolmantena tilikautena rekisteröitymisestä.</p> <p>Ryhmään II kuuluvat muut kuin ryhmään I kuuluvat kaupalliset kalastajat. Lisäksi kalastaja sijoitetaan ryhmään II, jos 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu suunnitelma liikevaihdon kehittymisestä ei toteudu.</p> <p>Kaupallisten kalastajien jako ryhmiin tehdään rekisteröitymisen yhteydessä ja tämän jälkeen 89 §:n 1 momentissa tarkoitettuin väliajoin, tai kalastajan omasta pyynnöstä.</p> <p>Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettun suunnitelman sisällöstä säädetään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p>
<p style="text-align: center;">89 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättyminen</i></p> <p>Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulumisesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päät-</p>	<p style="text-align: center;">89 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kaupallisia kalastajia koskevan rekisteröinnin voimassaolo ja päättyminen</i></p> <p>Kaupallisen kalastajan rekisteröinti on voimassa 88 §:ssä tarkoitettun kaupallisten kalastajien ryhmään I kuuluvan kalastajan osalta enintään kolme vuotta kerrallaan ja ryhmään II kuuluvan kalastajan osalta enintään viisi vuotta kerrallaan. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa kaupalliselle kalastajalle todistuksen rekisteriin kuulu-</p>

<p>tymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.</p> <p>Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.</p> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.</p>	<p>misesta. Jos kaupallinen kalastaja aikoo jatkaa kaupallisen kalastuksen harjoittamista rekisteröinnin voimassaolon päättymisen jälkeen, kaupallisen kalastajan tulee kirjallisesti hakea rekisteröinnin jatkamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.</p> <p>Kaupallinen kalastaja voidaan poistaa rekisteristä, jos hän ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua hakemusta tai ei enää täytä rekisteriin merkitsemisen edellytyksiä taikka jos hän toistuvasti tai jatkuvasti olennaisesti toimii vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen huomautuksesta tai varoituksesta huolimatta korjaa toimintaansa.</p> <p>Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus poistaa kaupallisen kalastajan rekisteristä tämän lopetettua kaupallisen kalastustoiminnan. Kaupallinen kalastaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle rekisteröintiedellytyksissä tapahtuneista muutoksista sekä toiminnan lopettamisesta.</p>
<p style="text-align: center;">90 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Saaliiden ilmoittamisvelvollisuus</i></p> <p>Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksestaan päiväkirjaa ja vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan Luonnonvarakeskukselle pyytämänsä ja lukuunsa pyydetty saaliit.</p> <p>Merialueen kaupallisen kalastuksen saalisilmoitukseen sovelletaan Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä olevia säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta.</p> <p>Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin päiväkirjasta, saalisilmoituksista ja niiden sisällöstä sekä ilmoitusten jättämisen ajankohdista.</p>	<p style="text-align: center;">90 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Saaliiden ilmoittamisvelvollisuus</i></p> <p>Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksestaan päiväkirjaa ja vähintään kerran kalenterivuodessa ilmoittamaan Luonnonvarakeskukselle pyytämänsä tai lukuunsa pyydetty saaliit kalalajikohtaisesti, kalastamisalueet sekä kalastuksessa käytetyt pyydykset ja niiden pyynnissä pitämisen aika.</p> <p>Merialueen kaupallisen kalastuksen saalisilmoitukseen sovelletaan Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä olevia säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta.</p> <p>Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta päiväkirjasta ja Luonnonvarakeskukselle ilmoitettavista tiedoista sekä tietojen jättämisen ajankohdista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.</p>
<p style="text-align: center;">91 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Saaliin ensimyynti</i></p>	<p style="text-align: center;">91 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Saaliin ensimyynti</i></p>

<p>Saaliin ensimyyntinä pidetään kauppaa, jossa kala myydään ensimmäisen kerran sen saaliiksi saamisen jälkeen.</p> <p>Muut kuin kaupalliset kalastajat eivät saa harjoittaa sisävesiltä kalastamansa tai lukuunsa kalastetun saaliin ensimyyntiä lukuun ottamatta suoraan lopulliselle kuluttajalle satunnaisesti myytävää vähäistä kala- tai rapuerää.</p> <p>Merialueelta saadun saaliin ensimyyntistä ja sen rajoituksista säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä</p>	<p>Saaliin ensimyyntinä pidetään kauppaa, jossa kala myydään ensimmäisen kerran sen saaliiksi saamisen jälkeen. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei koske rapua.</p> <p>Muut kuin kaupalliset kalastajat eivät saa harjoittaa sisävesiltä kalastamansa tai lukuunsa kalastetun saaliin ensimyyntiä lukuun ottamatta suoraan lopulliselle kuluttajalle satunnaisesti myytävää vähäistä kala- tai rapuerää.</p> <p>Merialueelta saadun saaliin ensimyyntistä ja sen rajoituksista säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä ja sen toimeenpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä.</p>
<p style="text-align: center;">93 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalataloushallinnon tietojärjestelmän käyttötarkoitus</i></p> <p>Kalataloushallinnon tietojärjestelmää käytetään:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kalastuksen ja kalastuksenvalvojen valvontaan; 2) kalavarojen käytön ja hoidon suunnitteluun ja tehostamiseen; 3) kalastonhoitomaksujen seurantaan; 4) kalastonhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden kokonaismäärän selvittämiseen; 5) kalastajien osoitteiden selvittämiseen kalastonhoitomaksua koskevan tilillepanokortin lähettämiseksi; 6) kalastonhoitomuina kertyneiden varojen jakamiseen; 7) viranomaisen tiedottamiseen; 8) kalatalousneuvontaan; 9) kalastuksen sekä kalakantojen hoitoon liittyvien muiden tehtävien hoitamiseen; sekä 10) viranomaisen suunnittelu-, valvonta- ja selvitystehtäviin, tutkimukseen ja tilastojen laatimiseen. 	<p style="text-align: center;">93 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalataloushallinnon tietojärjestelmän käyttötarkoitus</i></p> <p>Kalataloushallinnon tietojärjestelmää käytetään:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kalastuksen ja kalastuksenvalvojen valvontaan; 2) kalavarojen käytön ja hoidon suunnitteluun ja tehostamiseen; 3) kalastonhoitomaksujen seurantaan; 4) kalastonhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden kokonaismäärän selvittämiseen; 5) kalastajien osoitteiden selvittämiseen kalastonhoitomaksua koskevan tilillepanokortin lähettämiseksi; 5) kalastonhoitomuina kertyneiden varojen jakamiseen; 6) viranomaisen tiedottamiseen; 7) kalatalousneuvontaan; 8) kalastuksen sekä kalakantojen hoitoon liittyvien muiden tehtävien hoitamiseen; sekä 9) kalataloutta koskeviin suunnittelu-, valvonta- ja selvitystehtäviin, velvoitetarkkailuihin, tutkimukseen ja tilastojen laatimiseen.

<p>Tietojärjestelmän tietoja voidaan luovuttaa opinnäytetyön tekemiseen, jos tietojen luovuttamista voidaan pitää tutkimussuunnitelman perusteella tarpeellisenä ja jos tutkimustyöllä on vastuullinen ohjaaja tai siitä vastaava ryhmä. Tietojen luovutuksen edellytyksenä on lisäksi, etteivät yksittäistä henkilöä koskevat tiedot paljastu ulkopuolisille ja että henkilötiedot hävitetään, kun ne eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.</p>	<p>Tietojärjestelmän tietoja voidaan luovuttaa opinnäytetyön tekemiseen, jos tietojen luovuttamista voidaan pitää tutkimussuunnitelman perusteella tarpeellisenä ja jos tutkimustyöllä on vastuullinen ohjaaja tai siitä vastaava ryhmä. Tietojen luovutuksen edellytyksenä on lisäksi, etteivät yksittäistä henkilöä koskevat tiedot paljastu ulkopuolisille ja että henkilötiedot hävitetään, kun ne eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi.</p>
<p style="text-align: center;">94 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tietojärjestelmän rakenne ja sisältö</i></p> <p>Kalataloushallinnon tietojärjestelmä muodostuu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, johon saadaan tallettaa kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta; 2) kalastonhoitomaksurekisteristä, johon merkitään niiden Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden nimet ja syntymäajat, joiden puolesta kalastonhoitomaksu on maksettu, suoritettun kalastonhoitomaksun määrä, maksuaika sekä aika, jolta kalastonhoitomaksu on maksettu; 3) omistajakorvausrekisteristä, johon merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot; 4) istutusrekisteristä, johon saadaan tallettaa jokaisesta kalanistutuksesta istuttajan nimi, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika; 5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, johon merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot; 6) kalatalousalueräkisteristä, johon merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt ja yhteystiedot; 	<p style="text-align: center;">94 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Tietojärjestelmän rakenne ja sisältö</i></p> <p>Kalataloushallinnon tietojärjestelmä muodostuu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaupallisista kalastajista pidettävästä rekisteristä, johon saadaan tallettaa kaupallisen kalastajan nimi ja henkilö-, yritys- tai yhteisötunnus sekä äidinkieli, kaupallisen kalastajan koti- tai asuinpaikkatiedot ja yhteystiedot, tieto siitä, mihin 88 §:ssä tarkoitettuun kaupallisten kalastajien ryhmään kalastaja kuuluu, tieto siitä harjoittaako kaupallinen kalastaja kalastusta sisävesillä vai merialueella, tiedot saalisilmoituksista sekä tieto rekisteröinnin alku- ja päättymisajankohdasta; 2) kalastonhoitomaksurekisteristä, johon merkitään niiden Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden nimet, osoitteet ja syntymäajat, joiden puolesta kalastonhoitomaksu on maksettu, suoritettun kalastonhoitomaksun määrä, maksuaika sekä aika, jolta kalastonhoitomaksu on maksettu; 3) omistajakorvausrekisteristä, johon merkitään 84 §:ssä tarkoitettut tiedot; 4) istutusrekisteristä, johon saadaan tallettaa jokaisesta kalanistutuksesta istutuksen tilaajan nimi, istutettu laji ja kanta, istutettavan erän alkuperä, istukkaiden koko, ikä ja kappalemäärä sekä istutuspaikka ja -aika; 5) kalatalousvelvoite- ja -maksurekisteristä, johon merkitään vesilain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia koskevat tiedot; 6) kalatalousalueräkisteristä, johon merkitään kalatalousalueen nimi, alueellinen ulottuvuus, vastuuhenkilöt ja yhteystiedot;

<p>7) kalastuksenvalvojarokisteristä, johon merkitään kalastuksenvalvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika; sekä</p> <p>8) kalastuksensääteilyrekisteristä, johon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksenrajoituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto.</p> <p>Rekistereihin saadaan tallettaa myös muita 93 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä tietoja sekä tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, ei kuitenkaan henkilö-tietoja.</p>	<p>7) kalastuksenvalvojarokisteristä, johon merkitään kalastuksenvalvojan nimi ja kuva sekä syntymäaika, henkilötunnus, hyväksynnän voimassaoloaika, valtuuttaja, toimialue sekä valtuutuksen voimassaoloaika; sekä</p> <p>8) kalastuksensääteilyrekisteristä, johon merkitään tähän lakiin perustuvista sekä sen nojalla asetettavista viranomaisen kalastuksenrajoituksista rajoituksen tyyppi, rajoituksen sisältö, rajoitusalue sekä rajoituksen kesto.</p> <p>Rekistereihin saadaan tallettaa myös muita 93 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä tietoja sekä tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja, ei kuitenkaan henkilö-tietoja.</p>
<p style="text-align: center;">107 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue</i></p> <p>Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kalatalousalueen, osakaskunnan tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.</p> <p>Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viivytyksettä.</p>	<p style="text-align: center;">107 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalastuksenvalvojan valtuutus ja toimialue</i></p> <p>Edellä 103 §:n mukaan hyväksytyllä kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista ainoastaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kalatalousalueen, osakaskunnan, tai osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajan taikka vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivan kalastusoikeuden haltijan tai vuokraajan valtuuttamana valtuutuksessa määritellyllä alueella. Kalatalousalueen valtuuttamalla kalastuksenvalvojalla on oikeus valvoa kalastusta koskevien säännösten ja määräysten noudattamista koko kalatalousalueen alueella riippumatta siitä, onko 121 §:ssä tarkoitettua päätöstä tehtävien siirrosta kalatalousalueelle tehty.</p> <p>Kalatalousalue, osakaskunta ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistaja ovat velvollisia ilmoittamaan valtuutuksen sisällöstä ja voimassaoloajasta kahden kuukauden kuluessa valtuutuksen voimaantulosta sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueeseen valtuuttajan alue pääasiallisesti kuuluu. Valtuutuksen päättymisestä alkuperäistä voimassaoloajankohtaa aikaisemmin tulee ilmoittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viivytyksettä.</p>

<p style="text-align: center;">110 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Vesialueen omistajan, osakkaan ja kalastusoikeuden haltijan tarkastus- ja talteenotto-oikeus</i></p> <p>Osakaskunnan osakkaalla ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla on oikeus tarkastaa, että pyydys on 48 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla merkitty kalastusoikeuden osoittavalla merkillä.</p> <p>Osakaskunnan osakkaalla ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla on oikeus ottaa talteen pyyntiin asetettu pyydys, jota ei ole merkitty 48 §:n 3 momentissa säädetyllä kalastusoikeuden osoittavalla merkillä, sekä siinä oleva saalis edellyttäen, että pyydyksen omistajaa ei tavoiteta tai tämä ei kehotuksesta huolimatta poista sitä ja saatavilla ei ole riittävää ja oikea-aikaista apua 99 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta.</p>	<p style="text-align: center;">110 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muun kuin valvontaviranomaisen ja kalastuksenvalvojan tarkastus- ja talteenotto-oikeus</i></p> <p>Osakaskunnan osakkaalla, ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla sekä vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivalla kalastusoikeuden haltijalla ja vuokraajalla on oikeus tarkastaa, että pyydys on 48 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla merkitty kalastusoikeuden osoittavalla merkillä.</p> <p>Osakaskunnan osakkaalla, ja osakaskuntaan kuulumattoman vesialueen omistajalla sekä vesialueen kalastusoikeuksia yksinomaisesti hallinnoivalla kalastusoikeuden haltijalla ja vuokraajalla on oikeus ottaa talteen pyyntiin asetettu pyydys, jota ei ole merkitty 48 §:n 3 momentissa säädetyllä kalastusoikeuden osoittavalla merkillä, sekä siinä oleva saalis edellyttäen, että pyydyksen omistajaa ei tavoiteta tai tämä ei kehotuksesta huolimatta poista sitä ja saatavilla ei ole riittävää ja oikea-aikaista apua 99 §:ssä tarkoitetuilta tahoilta.</p>
<p style="text-align: center;">118 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalastusrikkomus</i></p> <p>Joka tahallaan tai huolimattomuudesta</p> <p>1) käyttää 46 tai 49 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kiellettyä kalastustapaa, pyyntimenetelmää tai kalastusvälinettä, pitää kiellettyä kalastusvälinettä kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai muutoin siten, että se on pyyntiä varten helposti käsillä,</p> <p>2) kalastaa alueella, jossa kalastaminen on 7, 52–54, 59, 65–68, 70 tai 71 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kielletty tai sitä on rajoitettu,</p> <p>3) kalastaa 52 tai 53 §:n nojalla kiellettyinä aikana tai 55 §:n nojalla tai kalastussäännössä säädettynä rauhoitusajana kalaa taikka sanottuna aikana pitää vedessä sen pyyntiin sopivaa pyydystä,</p> <p>4) kalastaa 60 §:ssä tarkoitetun sopimuksen täytäntöönpanemiseksi asetetun rajoituksen vastaisesti,</p> <p>5) pyydystää 56 §:n tai kalastussäännön vastaisesti ali- tai ylimittaista kalaa, tai ottaa kalan saaliiksi 52</p>	<p style="text-align: center;">118 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Kalastusrikkomus</i></p> <p>Joka tahallaan tai huolimattomuudesta</p> <p>1) käyttää 46 tai 49 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kiellettyä kalastustapaa, pyyntimenetelmää tai kalastusvälinettä, pitää kiellettyä kalastusvälinettä kalastukseen käytettävässä kulkuneuvossa tai muutoin siten, että se on pyyntiä varten helposti käsillä,</p> <p>2) kalastaa alueella, jossa kalastaminen on 7, 52–54, 59, 65–68, 70 tai 71 §:ssä tai niiden nojalla taikka kalastussäännössä kielletty tai sitä on rajoitettu,</p> <p>3) kalastaa 52 tai 53 §:n nojalla kiellettyinä aikana tai 55 §:n nojalla tai kalastussäännössä säädettynä rauhoitusajana kalaa taikka sanottuna aikana pitää vedessä sen pyyntiin sopivaa pyydystä,</p> <p>4) kalastaa 60 §:ssä tarkoitetun sopimuksen täytäntöönpanemiseksi asetetun rajoituksen vastaisesti,</p> <p>5) pyydystää 56 §:n tai kalastussäännön vastaisesti ali- tai ylimittaista kalaa, tai ottaa kalan saaliiksi 52</p>

<p>tai 53 §:n nojalla säädetyn tai määrätyn taikka kalastussäännössä säädetyn kiellon vastaisesti,</p> <p>6) laiminlyö 58 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn vapauttamisvelvollisuuden,</p> <p>7) tuo maahan muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kalalajin tai sen kannan tai sukusoluja ilman 77 §:n 2 momentissa säädettyä lupaa tai lupaehdon vastaisesti,</p> <p>8) istuttaa vesialueelle kalalajin tai sen kannan 73 tai 74 §:ssä tai 75 §:n nojalla säädetyn taikka kalastussäännön vastaisesti,</p> <p>9) laiminlyö 48 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn pyydyksen merkitsemisvelvollisuuden tai pitää pyydysmerkkiä vedessä 48 §:ssä säädetyn vastaisesti,</p> <p>10) rikkoo 91 §:ssä säädettyä kalan ensimyyntikieltoa tai 55 §:ssä säädettyä rauhoitetun kalan myyntikieltoa,</p> <p>11) säilyttää rapuja tai käyttää rapujen pyyntiin käytettäviä välineitä 51 §:n vastaisesti,</p> <p>12) laiminlyö 62 §:ssä säädetyn sivusaalista koskevan ilmoitusvelvollisuuden taikka kalastussäännössä tai kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 7 §:ssä säädetyn saalistietoa koskevan ilmoitusvelvollisuuden,</p> <p>13) rikkoo 78 §:n nojalla säädettyjä kieltoja, ehtoja tai rajoituksia tai</p> <p>14) rikkoo kalastussäännössä säädettyä veneen- tai moottorinkäyttökieltoa,</p>	<p>tai 53 §:n nojalla säädetyn tai määrätyn taikka kalastussäännössä säädetyn kiellon tai rajoituksen vastaisesti,</p> <p>6) laiminlyö 58 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn vapauttamisvelvollisuuden,</p> <p>7) tuo maahan muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kalalajin tai sen kannan tai sukusoluja ilman 77 §:n 2 momentissa säädettyä lupaa tai lupaehdon vastaisesti,</p> <p>8) istuttaa vesialueelle kalalajin tai sen kannan 73 tai 74 §:ssä tai 75 §:n nojalla säädetyn taikka kalastussäännön vastaisesti tai laiminlyö 74 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,</p> <p>9) laiminlyö 48 §:ssä tai kalastussäännössä säädetyn pyydyksen merkitsemisvelvollisuuden tai pitää pyydysmerkkiä vedessä 48 §:ssä säädetyn vastaisesti,</p> <p>10) rikkoo 90 §:ssä säädettyä saaliiden ilmoitusvelvollisuutta, 91 §:ssä säädettyä kalan ensimyyntikieltoa tai 55 §:ssä säädettyä rauhoitetun kalan myyntikieltoa</p> <p>11) säilyttää rapuja tai käyttää rapujen pyyntiin käytettäviä välineitä 51 §:n vastaisesti,</p> <p>12) laiminlyö 62 §:ssä säädetyn sivusaalista koskevan ilmoitusvelvollisuuden taikka kalastussäännössä tai kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 7 §:ssä säädetyn saalistietoa koskevan ilmoitusvelvollisuuden,</p> <p>13) rikkoo 78 §:n nojalla säädettyjä kieltoja, ehtoja tai rajoituksia, tai</p> <p>14) rikkoo kalastussäännössä säädettyä veneen- tai moottorinkäyttökieltoa tai kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain 15 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa käyttää Tenojoen vesistön venerekisteriin rekisteröityä venettä Tenojoen vesistön ulkopuolella taikka 16 §:n 1 momentissa säädettyjä säännöksiä Tenojolle rekisteröidyn veneen rekisterikilpien käytöstä,</p>
---	--

<p>on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, <i>kalastusrikkomuksesta</i> sakoon.</p> <p>Rikesakosta ainoana rangaistuksena 79 §:ssä tarkoitettun kalastonhoitomaksun suorittamisen tai kyseisen maksun suorittamista osoittavan todistuksen määräajassa esittämisen laiminlyönnistä säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (986/2016). (18.11.2016/997)</p> <p>Rangaistus luvattomasta pyynnistä säädetään rikoslain 28 luvun 10 §:ssä. Rangaistus kalastusrikkoksesta säädetään rikoslain 48 a luvun 2 §:ssä. Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1 §:ssä.</p>	<p>on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, <i>kalastusrikkomuksesta</i> sakoon.</p> <p>Rikesakosta ainoana rangaistuksena 79 §:ssä tarkoitettun kalastonhoitomaksun suorittamisen tai kyseisen maksun suorittamista osoittavan todistuksen määräajassa esittämisen laiminlyönnistä säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (986/2016).</p> <p>Rangaistus luvattomasta pyynnistä säädetään rikoslain 28 luvun 10 §:ssä. Rangaistus kalastusrikkoksesta säädetään rikoslain 48 a luvun 2 §:ssä. Rangaistus ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1 §:ssä.</p>
	<p style="text-align: center;">119 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Menettämisseuraamus</i></p> <p>Sen lisäksi mitä rikoslain 10 luvussa säädetään, tämän lain 118 §:n 1 momentin 1-3 tai 5-6 kohdan taikka rikoslain 48a luvun 2 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan vastaisesti lohen, järvilohen, ankeriaan, nahkiaisen, taimenen, harjuksen, nieriän taikka siian vaeltavan kannan yksilön pyytänyt on tuomittava menettämään valtiolle se arvo, joka kalalla lajinsa edustajana on. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarkemmin mainittujen kalalajien ohjeellisista arvoista.</p>
<p style="text-align: center;">133 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muut siirtymäsäännökset</i></p> <p>Kumotun lain 11 §:n 3 momentin, 26 §:n, 32 §:n 2 ja 3 momentin, 35 §:n, 37 §:n 2 momentin, 43 ja 46 §:n nojalla asetetut kalastusalueen kalastuksen rajoittamista koskevat päätökset ja määräykset jäävät voimaan kunnes toisin säädetään, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi tämän lain voimaantulosta.</p> <p>Ennen tämän lain voimaantuloa kertyneisiin viehekalastus- ja kalastuksenhoitomaksuihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä, ellei tämän lain säännöksistä muuta johdu.</p> <p>Kumotun lain nojalla myönnettyt luvat jäävät voimaan lupaehtojen mukaisesti.</p>	<p style="text-align: center;">133 §</p> <p style="text-align: center;"><i>Muut siirtymäsäännökset</i></p> <p>Kumotun lain 11 §:n 3 momentin, 26 §:n, 32 §:n 2 ja 3 momentin, 35 §:n, 37 §:n 2 momentin, 43 ja 46 §:n nojalla asetetut kalastusalueen kalastuksen rajoittamista koskevat päätökset ja määräykset jäävät voimaan, kunnes toisin säädetään, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi tämän lain voimaantulosta.</p> <p>Ennen tämän lain voimaantuloa kertyneisiin viehekalastus- ja kalastuksenhoitomaksuihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä, ellei tämän lain säännöksistä muuta johdu.</p> <p>Kumotun lain nojalla myönnettyt luvat jäävät voimaan lupaehtojen mukaisesti.</p>

<p>Tämän lain estämättä ne kalastusoikeuden vuokraamista tai muuta luovuttamista koskevat sopimukset ja muut sopimukset, jotka on tehty kumotun lain nojalla ennen tämän lain voimaantuloa, pysyvät voimassa.</p> <p>Kumotun lain 11 §:n nojalla määrätty onginta- ja pilkintä- sekä viehekalastuskiellot jäävät voimaan ja koskevat tässä laissa tarkoitettua onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta.</p> <p>Seuraavat asetukset jäävät voimaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla annettu valtioneuvoston asetus (295/2011); 2) verkkokalastuksen rajoittamisesta saimaannorpan poikasten suojelemiseksi annettu valtioneuvoston asetus (294/2011); 3) lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa annettu valtioneuvoston asetus (190/2008); 4) Tenojoen, Näätäjäjoen, Paatsjoen, Tuulomajoen ja Uutuanjoen vesistöalueiden suojaamisesta Gyrodactylus salaris -loisen leviämiseltä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (1376/2004); 5) Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä annettu asetus (405/1990). <p>VNa eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 295/2011 on kumottu VNa:lla eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 259/2016 ja VNa lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa 190/2008 on kumottu VNa:lla 347/2016, ks. VNa lohenkalastuksen rajoituksista 236/2017. A Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä 405/1990 on kumottu VNa:lla kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä 297/2017.</p>	<p>Tämän lain estämättä ne kalastusoikeuden vuokraamista tai muuta luovuttamista koskevat sopimukset ja muut sopimukset, jotka on tehty kumotun lain nojalla ennen tämän lain voimaantuloa, pysyvät voimassa.</p> <p>Kumotun lain 11 §:n nojalla määrätty onginta- ja pilkintä- sekä viehekalastuskiellot jäävät voimaan ja koskevat tässä laissa tarkoitettua onkimista, pilkkimistä ja viehekalastusta.</p> <p>Kumotun lain 97 §:n nojalla annetut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kalastuksenvalvojia koskevat hyväksymispäätökset ovat voimassa päätöksissä asetetun ajanjakson loppuun saakka.</p> <p>Edellä 74 §:n 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sisällyttämättömien istutusten suorittaminen on sallittu ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa 30 päivänä kesäkuuta 2021 asti lukuun ottamatta uuden lajin tai kannan kotiutusistutusta.</p> <p>Seuraavat asetukset jäävät voimaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla annettu valtioneuvoston asetus (295/2011); 2) verkkokalastuksen rajoittamisesta saimaannorpan poikasten suojelemiseksi annettu valtioneuvoston asetus (294/2011); 3) lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa annettu valtioneuvoston asetus (190/2008); 4) Tenojoen, Näätäjäjoen, Paatsjoen, Tuulomajoen ja Uutuanjoen vesistöalueiden suojaamisesta Gyrodactylus salaris -loisen leviämiseltä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (1376/2004); 5) Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä annettu asetus (405/1990). <p>VNa eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 295/2011 on kumottu VNa:lla eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 259/2016 ja VNa lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa 190/2008 on kumottu VNa:lla 347/2016, ks. VNa lohenkalastuksen rajoituksista 236/2017. A Tenojoen kalastuspiirin sivuvesistöjen kalastussäännöstä 405/1990 on kumottu VNa:lla kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä 297/2017.</p>
---	--

	<p><i>Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.</i></p> <p>Mitä 89 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen erillistä päätöstä myös ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen kaupallisen kalastajan rekisteröinnin voimassaoloon.</p>